

รายงานการประชุมรัฐสภา

ครั้งที่ ๘

วันอังคาร ที่ ๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๙๐

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๓๐ นาฬิกา

ประธานรัฐสภา: วันนี้มีสมาชิกมาประชุม ๑๓๒ คน เป็นองค์ประชุมแล้ว
ข้าพเจ้าขอเปิดประชุมต่อไป ก่อนจะดำเนินการตามระเบียบวาระ ข้าพเจ้าขอแจ้งสักเล็กน้อย
คือเรื่องมีสมาชิกขอให้ตีความรัฐธรรมนูญมาตรา ๘๕ กับนายทิม ภวิพัฒน์ ขอให้
ตีความญัตติของหลวงอภัยคุณานุรักษ์เสนอให้แก้ไขรัฐธรรมนูญซึ่งแก้ไขแล้ว ความ
รัฐธรรมนูญนั้นเสนอของมีชัยรณรงค์ในสิ่งเป็นญัตติถูกต้อง แต่ว่าเรื่องนั้นขอ
แก้ไขเสนอขึ้นมาก็คือพิจารณาเห็นว่าเมื่อรวมการแก้ไขข้อเฉพาะภาคชั่วคราว เมื่อ
วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๓ ซึ่งขุนบุรีสภารักษาการเป็นต้นเสนอ ก็มีสมาชิกเรียกร้อง
เช่นเดียวกัน ข้อความในรัฐธรรมนูญคือมาตรา ๖๓ กับกรงรัฐธรรมนูญใหม่มาตรา
๘๕ ข้อความก็เหมือนกันหมด คือข้อความเกี่ยวกับเอาผู้แทนราษฎร เอา "ราษฎร" ออก
นอกนั้นอย่างเดียวกันหมด และในที่สุดคุณทิม ภวิพัฒน์ เสนอเรื่องขึ้นขึ้นมา เรื่องที่
เสนอเช่นนี้จะไม่ถูกต้องตามมาตรา ๖๓ เมื่อที่ประชุมพิจารณาแล้วอันนั้นก็พิจารณา
กันต่อไปได้ ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องแล้วก็ได้พิจารณาขึ้นมา คือว่าเมื่อสภาได้ลงมติ
ครั้งหนึ่งแล้วก็เสนอได้ เพราะฉะนั้นเมื่อสภาเรามีมติมาเช่นนี้ก็ยากจะถือว่าเป็นมติที่
ควรระงับเรื่องกันได้.

(สำเนา)

๕๙๐ ส.แบกฯชว.วิ.ท. พรรคกร

๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๙๐

- เรื่อง ขอให้ตีความตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๕
 - จาก นายทิม ภวิพัฒน์ ส.ส.
 - ถึง ประธานรัฐสภา
- อนุสนธิจากหลวงอภัยคุณานุรักษ์ ให้เสนอให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๓

ส. พรหมประกาย, น. วรรมย์, สนิท, ประเสริฐสรรพกิจ, ชุณฺสรกิตฺติวารณ,
ว. พงศ์วิวัฒน์สม.

นายทิม ภริพัฒน์ (ขอนแก่น) : ตามที่ข้าพเจ้าได้เสนอให้มีการตีความ
ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๘๕ ก็เนื่องจากว่าได้พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ที่คัดค้านหลวง
ซึ่งคณะราษฎรได้เป็นผู้เสนอให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ได้มีคุณหลวงองค์ ๑ ลงชื่อ
เสนอแต่ผู้เดียว นอกนั้นเป็นผู้รับรอง ข้าพเจ้าจึงเกรงไปว่าเรไม่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๘๕ อนุมาตรา ๑ ซึ่งมีบัญญัติไว้โดยชัดแจ้งว่า ผู้คัดแก้ไขรัฐธรรมนูญ
จะต้องมาจากคณะรัฐมนตรี หรือมาจากสมาชิกสภาผู้แทนซึ่งจะต้องมีจำนวนไม่ต่ำกว่า
หนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เมื่อข้อความมีอยู่ชัดแจ้งเช่นนั้น คำว่า "มาจาก"
ก็หมายความว่ามาจากผู้เสนอ ผู้รับรองไม่ใช่เป็นผู้เสนอหรือเรียกว่ามาจากผู้รับรองไม่ได้
ผู้รับรองเป็นแต่เพียงรับรองว่าผู้คัดค้านเป็นผู้คัดค้านแล้วให้นำเสนอได้เท่านั้น ไม่ใช่
เป็นข้อเท็จจริง เพราะฉะนั้นสมาชิกคนเดียวจะเสนอขึ้นนี้เรียกว่ามาจากคนเดียว
เท่านั้น คุณหลวงองค์ ๑ เสนอผู้คัดค้านเรียกว่ามาจากหลวงองค์คณะราษฎรคนเดียว
จะมีดังหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนไม่ได้ และอีกประการหนึ่ง เหตุผลที่
ข้าพเจ้าเห็นว่าผู้คัดค้านเป็นการไม่ถูกต้องนั้นก็อยู่ว่า ในข้อบังคับการประชุมปรึกษาของ
สภาผู้แทนราษฎรแต่เดิมก็ว่า ในข้อบังคับการประชุมปรึกษาของสภาใหม่นี้ก็ ระเบียบ
ข้อการเสนอนั้น การเสนอญัตติใด ๆ มีผู้เสนอและผู้รับรองออกไว้ชัดแจ้ง เพราะ
ฉะนั้นผู้เสนอก็เรียกว่าเป็นผู้ซึ่งกล่าวแก่ให้ญัตตินั้นให้มาจากผู้เสนอนั้น เพราะฉะนั้น
สำหรับเรื่องญัตติการแก้ไขรัฐธรรมนูญมีผู้เสนอเสนอมาแต่คุณหลวงองค์ ๑ คนเดียว
ก็เรียกว่ามาจากคุณหลวงองค์ ๑ เท่านั้น เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญนี้คงระมีความ
หมายแตกต่างกัน เพราะว่าคำรัฐธรรมนูญมีเขียนไว้หลายอย่างด้วยกัน เช่นมาตรา
๓๔ ว่า "สมาชิกสภาผู้แทนมีสิทธิเสนอญัตติขอแก้ไขข้อบัญญัติไปเพื่อลงมติไม่ไว้ใ
รัฐมนตรีรายตัวหรือทั้งคณะใด โดยมีสมาชิกรับรองไม่ต่ำกว่าสิบคน" นี้ก็แสดงว่า
สมาชิกเพียงคนเดียวก็มีสิทธิเสนอญัตติไม่ไว้ใคณะรัฐมนตรีได้ แต่ก็ต้องมีสมาชิก
ไม่น้อยกว่า ๒๕ คนรับรอง นี้เรียกว่ามาจากสมาชิกคนเดียวได้ แต่ว่าตามมาตรา ๘๕
อนุมาตรา ๑ บ่งชี้ว่า ให้มาจากจำนวนสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ เช่นนั้นก็หมายความว่า
ว่า ผู้ที่เสนอแล้วต้องมีจำนวนไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสี่ ไม่ใช่เพียงคนเดียว ผู้รับรอง

ก็เข้าไปในทำนองกับญัตติก้อน ๆ เช่นญัตติมาตรา ๓๔ เป็นต้น และนอกจากนั้น ใน
 มาตรา ๔๘ ยังได้เขียนไว้อีกอย่างหนึ่งว่า สมาชิกพรรคสภาและสภาผู้แทนทั้งสอง
 สภาหรือสมาชิกแต่ละสภามีจำนวนไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งสองสภา
 มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอให้นำความกราบบังคมทูลขอให้เรียกประชุมสภาทั้งสองได้ ทั้งนี้
 มาตราหมายความว่าสมาชิกต้องมีจำนวนเท่าที่กำหนดลงจะมีสิทธิยื่นญัตติขึ้นได้ใน
 ทำนองเดียวกันในมาตรา ๔๕ ซึ่งได้บัญญัติไว้ว่า “ญัตติที่กระแต่ขอเพิ่มเค็มรัฐธรรมนุญ
 นั้นมารากสมาชิกสภาผู้แทนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕” ไม่ใช่เฉพาะคนเดียว และที่เห็นได้
 ชัดแจ้งนั้นคือว่า ญัตติของคุณหลวงองค์คณาภิรักษ์ไม่สมบูรณ์ นั่นคือตามมาตรา ๓๔
 แห่งรัฐธรรมนุญปัจจุบันได้พูดไว้ว่า สมาชิกสภาผู้แทนมีสิทธิเสนอญัตติขอเรียก
 อภิปรายทั่วไปหรือลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีทั้งคณะ นั่นหมายความว่าเพียงคนเดียว
 ยื่นได้ อย่างที่ข้าพเจ้าได้เรียนไว้แล้วนั้น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าที่คุณหลวง
 องค์คณาภิรักษ์เสนอมาไม่เป็นการถูกต้องและที่ท่านประธานได้บรรจุเข้าระเบียบวาระนั้น
 ไม่เป็นการถูกต้องตามรัฐธรรมนุญ จึงอยู่ในการที่ท่านจะอ้างว่าแต่ก่อนเราได้มีการ
 เสนอมาแล้วโดยมีสมาชิกเพียงคนเดียวเสนอและมีผู้รับรองและได้มีการบรรจุเข้าระเบียบ
 วาระและอภิปรายกันเสร็จสิ้นไปแล้วนั้น ชื่อนชชเรียนไว้ว่า ตามรัฐธรรมนุญเกิมนั้น
 เราไม่ได้บัญญัติให้มีการตีความตามรัฐธรรมนุญให้เห็นอำนาจของสภา และการ
 บรรจุเข้าระเบียบวาระนั้นเป็นอำนาจสิทธิขาดของประธานสภาเท่านั้น เมื่อประธาน ๑ ได้
 พิจารณาแล้วบรรจุเข้าระเบียบวาระก็เป็นอำนาจของประธาน ๑ ไม่ใช่ว่าสมาชิกจะมีสิทธิ
 ว่าไม่ถูกต้องก็ได้ แต่ว่าสำหรับรัฐธรรมนุญปัจจุบันนี้ให้อำนาจสิทธิขาดในการ
 ตีความตามรัฐธรรมนุญไว้เป็นของรัฐสภา เพราะฉะนั้นเมื่อมีข้อความใดที่เขียนปัญหา
 อยู่เช่นนั้นแล้ว และมีผู้เสนอญัตติขึ้นมาว่าเป็นการขัดกับรัฐธรรมนุญแล้ว รัฐสภา
 เท่านั้นเป็นผู้ที่จะชี้ขาดว่า เป็นการชอบหรือไม่ ไม่ใช่ว่าจะให้อำนาจประธาน ๑ คนเดียว
 ความตีความของประธาน ๑ ผู้เดียวมีบังคับสมาชิกทั้งหมดอย่างที่เป็นอยู่แต่ก่อนนั้น
 นั้นเป็นปัญหาแห่งรัฐธรรมนุญ เมื่อมีสิ่งใดที่กระละเมิดรัฐธรรมนุญแล้วเราจะ
 ต้องงดเลิกกันและตีความในปัญหาแห่งรัฐธรรมนุญให้เป็นการชัดแจ้งแก่ข้าพเจ้าไป ไม่
 สมควรจะเพิกเฉยไว้ หรือไม่ควรจะว่าคดีให้แล้วไป เช่นนั้นไม่ได้ เพราะรัฐ-
 ธรรมนุญเป็นสิ่งที่ศักดิ์สิทธิ์เช่นสิ่งที่เราเคารพสักการ เราไม่ควรจะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด

ให้เป็นการระเมิดฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอให้ระงับการอภิปราย
 ญัตติของคุณหลวงองค์คุณานุรักษ์นี้เสีย เพราะจะเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ เราทั้งสภา
 นี้ก็เป็นผู้ซึ่งบัญญัติคุณแล้ว เราจะไม่เคารพและรักษาไว้ซึ่งรัฐธรรมนูญโดยวิธีที่
 เพราะฉะนั้นถ้าสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่จะเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญแล้วเช่นนั้นก็ควรระงับความ
 เป็นการแก้ชกชกไป สิ่งใดที่เป็นการฝ่าฝืนเช่นนั้นก็ไม่มีสมควรจะรับไว้พิจารณา เพราะ
 ฉะนั้นข้าพเจ้าหวังว่าท่านสมาชิกทั้งหลายคงจะโคฟีใจรณด้วยดี.

ประธานรัฐสภา: ข้าพเจ้าขอขานแจงเพิ่มเติมเล็กน้อย คือเรื่องนี้เป็นเรื่อง
 ที่ควรวอก่อนก็เป็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญเหมือนกัน และมีประเด็นมาซึ่งก็โคฟีใจรณ
 กัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าเมื่อมีประเด็นทำกันมาโคฟีใจรณเข้ามา เข้าใจ
 ว่าคงจะทำโคฟีใจรณกัน เพราะเป็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญเหมือนกัน เช่นแก้คดีความ
 กันหน่อยเท่านั้นเอง ซึ่งเป็นการสมควรที่ประธานให้ท่านทั้งหลายฟังว่า ครั้งก่อนประธาน
 สภาครั้งกระโน้นเขาทำมาอย่างไร อันให้ท่านฟังเสียก่อนแล้วระงับให้ที่ประชุม
 วินิจฉัยว่า ญัตติข้อนี้คนเท่าที่ตกลงมาแล้วจะดำเนินโคฟีใจรณหรือจะตั้งคำถามการแก้ไข
 กันแล้วแต่ที่ประชุม ขอให้เลขาธิการรัฐสภาอ่าน.

เลขาธิการรัฐสภา: เรื่องมีดังนี้ ตามปรากฏตามรายงานว่านายทองอินทร์
 ภู่วพันธ์ (อุบลราชธานี) ข้าพเจ้ารู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ญัตติข้อนี้ยิ่งใหญ่ของตัวแทน
 ราษฎรจังหวัดอุบลราชธานีได้เข้ามาสู่สภาในวันนี้ และในการที่ข้าพเจ้าได้เป็นผู้แทน
 ราษฎรจังหวัดอุบลราชธานีเช่นเดียวกัน ได้ถือโอกาสแสดงความยินดีในวาระนี้ถือ
 ได้ว่า ข้าพเจ้าขอกล่าวด้วยความบริสุทธิ์ใจเช่นเดียวกันโดยเฉพาะท่านผู้เสนอญัตติ
 ข้าพเจ้าได้คุ้นเคยมาเป็นอย่างดีและโดยเฉพาะก็เห็นญัตติใหญ่ของข้าพเจ้าด้วย จึง
 เชื่อว่าท่านได้กระทำงานมาด้วยความบริสุทธิ์ใจทั้งที่ท่านได้บัญญัติข้อที่ประชุม สภา
 ผู้แทนราษฎรแล้ว ในการเสนอญัตติข้าพเจ้ามีความเสียใจที่จะกล่าวว่า แม้ที่ท่าน
 ผู้เสนอและผู้รับรองได้พยายามที่จะเสนอญัตติด้วยดีแล้ว ก็ยังรู้สึกว่าเป็นการ
 ขัดพร่องผิดข้อรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๓ ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๓ นั้นได้บัญญัติให้
 ญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นมาจากสมาชิกไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด
 แต่ที่ท่านได้วิเคราะห์ข้อความโดยชัดแจ้งแล้ว ท่านจะเห็นโคฟีใจรณญัตติ
 ของขุนบุรีสัตว์รักก็คิดก็เห็นราษฎรจังหวัดอุบลราชธานีคนเดียว หากได้มาจากสมาชิก

ไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสี่สามที่รัฐธรรมนุญมาตรา ๖๓ บัญญัติไว้ไม่ ความข้อบังคับที่เราได้
 บัญญัติไว้ซึ่งกึ่งแล้วว่าการเสนอบัญญัติกระทรวงซึ่งทำในรูปใด บัญญัติร่างพระราชบัญญัติ
 ธรรมดาได้ซึ่งกึ่งให้มีผู้เสนอหนึ่งคนและผู้รับรองเก้าคน แต่บัญญัติแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้น
 หาได้ซึ่งกึ่งไว้ในข้อบังคับไม่ เราได้มีวิธีการแก้ไขรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติของ
 รัฐธรรมนูญแล้ว เพราะฉะนั้นถ้าท่านสมาชิกผู้แก้ไขทั้งหลายคิดว่าท่านเคารพรัก
 รัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจไม่แล้วก็ขอไปประกอบกิจการรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๓ และ
 พิจารณาด้วยคิดว่าเราควรระมัดระวังคดีนี้ไว้พิจารณาต่อไปหรือไม่ แต่อย่างไรก็ดีเมื่อญัตตินั้น
 เข้ามาสู่สภาแล้ว ข้าพเจ้าขอแสดงความคิดเห็นในการอภิปรายญัตตินั้น ข้าพเจ้ารู้สึก
 ยินดีและขอขอบคุณเป็นอย่างสูง..... ประธานสภา ฯ ไม่ใช้คำคมที่ท่านสมาชิกผู้แก้ไข
 บอกว่าในการที่ข้าพเจ้ารับญัตตินี้ไว้เป็นการผิดข้อบังคับ และเป็นการผิดรัฐธรรมนูญ
 มาตรา ๖๓ นั้น ก่อนที่จะอภิปรายกันต่อไปข้าพเจ้าขอขอร้องขอแจ้งให้ประชุมมนตรี
 เสียก่อนว่าเรื่องเช่นนี้มาอย่างไร รัฐธรรมนูญมาตรา ๖๓ ข้อ ๑ มีความว่า ญัตติข้อ
 แก้ไขเพิ่มเติมท่านว่ากระทรวงทบวงกรมใดทางหนึ่งหรือมาจากสมาชิกสภาผู้แทน
 ราษฎรซึ่งรวมกันมีจำนวนไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสี่ ข้าพเจ้าในฐานะที่เขียนประธานสภาผู้แทน
 ราษฎรจึงได้ถือว่าผู้เสนอ ผู้รับรองที่อยู่ในฐานะเช่นเดียวกัน จึงได้รับเข้าไปในสถาน
 วินิจฉัยเพื่อพิจารณาต่อไปประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งข้อบังคับของสภาข้อ ๖๖
 ยังมีความที่ระส่ำให้เห็นว่าถ้ามีผู้เสนอหรือผู้รับรอง ไป ซึ่ง แจง ก่อ กรมการแล้ว
 ท่านผู้เสนอถ้าจะพูดในที่ประชุมสภาได้ ทั้งนี้ก็แสดงให้เห็นอีกชั้นหนึ่งว่า ผู้รับรอง
 ก็ ผู้เสนอ ก็ อยู่ในฐานะซึ่งอาจะร่วมกันได้และในเวลาร่างรัฐธรรมนูญในมาตรา
 นี้ได้มีคำพูดและมีคำโต้เถียง จึงได้ใส่ไว้ว่าให้ “รวมกันมีจำนวนไม่ต่ำกว่า” ที่มีคำ
 โต้เถียงและที่ที่มีคำ “รวม” อยู่ในรัฐธรรมนูญเช่นนี้ก็เพื่อจะให้เกียรติยศแก่ผู้เสนอ
 ในเรื่องนี้ ข้าพเจ้าได้สอญกักรายว่าขุนบุรี ฯ เป็นผู้เสนอตั้งแต่ต้นมา เพราะฉะนั้น
 เราคนอื่นไปรวมกับขุนบุรี ฯ เป็นผู้เสนอก็จะเป็นการให้เกิดเกียรติยศเท่ากันที่ท่าน
 ผู้เสนอควรจะได้รวมเกียรติยศ เหตุนี้จึงได้รับเข้าไปพิจารณา แต่อย่างไรก็ดีที่ท่านบอกว่า
 ข้อบังคับของสภาผู้แทนราษฎรไม่ได้มีข้อย่างไรว่าในร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญระบอบนี้
 อย่างไร ข้าพเจ้าขอเรียนให้ท่านทั้งหลายทราบว่า รัฐธรรมนูญมาตรา ๔๕ มีความไว้อย่าง
 ชัดเจนเป็นแม่บทซึ่งให้ความมั่นคงแก่สถาบันที่จะออกข้อบังคับเพื่อระ คำเนิน การ ความ ยถ

แห่งรัฐธรรมนุญ เพราะฉะนั้นเมื่อมีบทแห่งรัฐธรรมนุญว่าสิทธิประการใดแล้ว ข้อ
บังคับในเรื่องนี้ก็อยู่ในชั้นที่สองไม่ใช่ส่วนใหญ่ส่วนสำคัญ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงได้
ถือโอกาสขอร้องเรียนเจ้าสภาเพื่อพิจารณา ถ้าผู้ใดมีความเห็นข้อใดอย่างใดไว้ก็ได้ให้
ที่ประชุมวินิจฉัย แต่ว่าในเรื่องนี้ข้าพเจ้าคิดว่าคงไม่มีเรื่องอะไร

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ (อุบลราชธานี) : เมื่อท่านผู้เขียนประธานฯ ได้
วินิจฉัยในชั้นนี้แล้ว และโดยเฉพาอย่างนี้เพื่อให้เกียรติยศแก่สมาชิกผู้แทน
ราษฎรจังหวัดอุบลราชธานีเช่นนั้น ในส่วนตัวข้าพเจ้า ข้าพเจ้าขอออกข้อข้อใจของ
ข้าพเจ้าให้แก่นักนิติศาสตร์เป็นผู้วินิจฉัยในอนาคตต่อไป ข้าพเจ้าขออภิปรายต่อไป ต่อไป
นี่ก็เป็นการอภิปรายในญัตติของรัฐธรรมนุญ

พ.ต.ท. พัฒน์ นิลพัฒน์ (สุราษฎร์ธานี) : เมื่อก่อนได้ฟังยาติโมกข์มา
แล้ว เพราะฉะนั้นก็พอเป็นบรรทัดฐานในการที่เราจะวินิจฉัยในการตีความนี้ ก็ง่ายจน คือ
ในมาตรา ๘๘ มีความว่าอย่างนี้ “ญัตติข้อแก้ไขเพิ่มเติมต้องมาจากคณะรัฐมนตรีหรือ
มาจาก สมาชิกสภาผู้แทน” มาจาก ไม่ได้หมายความว่าควรเสนอกับจำนวนรัฐธรรมนุญ
มาจาก แสดงถึงเจตจำนงว่าเจตจำนงในการแก้ไขรัฐธรรมนุญถึงจำนวนรัฐธรรมนุญ
บัญญัติหรือไม่ การที่มีผู้รับรองก็แสดงว่าเห็นด้วย ควรแก้ไข นักแสดงอย่างสมบูรณ์
แล้ว การที่ว่า มาจาก จำเป็นต้องเป็นผู้เสนอหรือไม่นั้น ข้าพเจ้าขอความกรุณาท่าน
สมาชิกผู้แก้ไขอีกด้านมาตรา ๒ แห่งรัฐธรรมนุญว่ามีอย่างไร มาตรา ๒ มีว่าอย่าง
นี้ มาตรา ๒ อำนาจอธิปไตยย่อมมาจากปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้เป็นประมุข
ทรงใช้อำนาจนั้นแต่โดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนุญ ถ้าเช่นนั้นหมายความว่า
ที่อาศัยแทนนางเสนอละคนจะต้องมากทั้งหมดเช่นนั้นหรือ หรือข้าพเจ้าขอเข้ามาประกอบ
ไม่ใช่หมายความว่าถ้าจะถือเป็นข้อผิด การที่ มาจาก หมายความว่าคณะผู้แทนมาเสนอ
ละคน นี้ก็มาจากส่วนหนึ่งแล้ว และเพื่อเป็นข้อประกอบอีกข้อหนึ่งอย่างกมาตรา ๓๔
มาตรา ๓๔ เราจะเห็นว่าบทบัญญัติการแก้ไขข้อไปพร้อมกันไว้ว่าในกรณีที่จะต้องมีการแก้ไข
หนึ่งคน และมีผู้รับรอง ๒๐ คนว่าคน นี้เป็นเรื่องซึ่งยกไว้ซึ่งบทแห่ง รัฐธรรมนุญ
มาตรา ๘๘ ไม่ได้มุ่งในแง่เสนอหรือไม่ มาในแง่เจตจำนงเท่านั้น และที่ประธาน
รัฐสภาพูดเมื่ออื่น ข้าพเจ้าเห็นว่าเห็นเหตุผลเพียงพอแล้ว ถ้าเราจะมาได้เรื่องนั้นกันอยู่
หรือเป็นการเสียเวลาโดยใช่เหตุ เมื่อเขียนแบบอย่างใช้ได้โดยไม่มีผิดเพี้ยน และอย่าง

ประธาน ๆ พวก^๕บอกว่า ทัก^๕คำ^๕ราช^๕ฎ^๕ร^๕คำ^๕เค^๕ย^๕ว^๕ อย่าง^๕อน^๕ถ^๕เ^๕ม^๕อน^๕ถ^๕น^๕ ก^๕ไ^๕ม่^๕น^๕า^๕ระ^๕ไ^๕ด^๕เ^๕ย^๕ง^๕
กัน^๕ใ^๕ห^๕เ^๕ย^๕เว^๕ลา^๕เ^๕ป^๕่า^๕ ๆ แล้ว^๕ท^๕ว^๕ว^๕ร^๕ฐ^๕ย^๕ล^๕เ^๕ิง^๕มา^๕ย^๕ญ^๕ุ^๕ท^๕ใ^๕ห^๕เ^๕น^๕ไ^๕ม่^๕ว^๕ง^๕ ฉ^๕ย^๕เ^๕ก^๕ก^๕ม^๕
ม่^๕ใ^๕ห^๕เ^๕ย^๕ง^๕ท^๕ล^๕า^๕การ^๕ว^๕ร^๕ฐ^๕ธ^๕ร^๕ม^๕น^๕ญ^๕ุ^๕เ^๕า^๕น^๕เ^๕ เพราะ^๕ฉ^๕น^๕เ^๕น^๕เ^๕ว^๕า^๕ค^๕ว^๕ระ^๕ว^๕ร^๕ก^๕ิ^๕ยา^๕เ^๕ย^๕ของ^๕เ^๕ว^๕า^๕ไ^๕ว^๕
ม่^๕ฉ^๕น^๕เ^๕น^๕ระ^๕ค^๕อ^๕น^๕เ^๕ย^๕ห^๕ล^๕ก^๕เ^๕ย^๕ เ^๕ม^๕เ^๕ช^๕น^๕เ^๕น^๕ร^๕ฐ^๕ย^๕ล^๕เ^๕ิง^๕ของ^๕เ^๕ว^๕เ^๕ว^๕เ^๕ไ^๕ม่^๕ค^๕ก^๕ก^๕ส^๕ถ^๕ อย^๕่าง^๕ว^๕า^๕
ระ^๕ค^๕ก^๕ก^๕ส^๕ถ^๕เ^๕ก^๕เ^๕ย^๕ก^๕ไ^๕ม่^๕ค^๕ก^๕ก^๕ส^๕ถ^๕ไ^๕ย^๕ล^๕ง^๕ท^๕ว^๕ใ^๕ค^๕น^๕.

นาย^๕ก^๕ม^๕ล^๕ ช^๕ล^๕ศ^๕ี^๕ษ^๕ (สุ^๕พ^๕ร^๕ร^๕ณ^๕เ^๕ม^๕): เร^๕อง^๕น^๕เ^๕ก^๕ย^๕ว^๕ก^๕เ^๕ก^๕ว^๕ค^๕ค^๕ว^๕า^๕ม^๕ใ^๕น^๕ร^๕ฐ^๕ย^๕ล^๕เ^๕ิง^๕
เพราะ^๕ฉ^๕น^๕เ^๕น^๕ค^๕ว^๕า^๕ท^๕เ^๕ล^๕เ^๕ว^๕า^๕ก^๕ิ^๕การ^๕ว^๕ร^๕ฐ^๕ย^๕ล^๕เ^๕ิง^๕ไ^๕ค^๕า^๕น^๕ค^๕ำ^๕อ^๕ป^๕ร^๕าย^๕เร^๕อง^๕ค^๕ว^๕า^๕ม^๕ใ^๕น^๕ส^๕ม่^๕ย^๕ก^๕เ^๕น^๕น^๕ ใ^๕ห^๕
เ^๕ย^๕น^๕ท^๕ร^๕าย^๕ก^๕เ^๕น^๕อยู่^๕แล้ว^๕ว^๕า^๕ ส^๕มา^๕ช^๕ก^๕ส^๕ม่^๕ย^๕ก^๕เ^๕น^๕เ^๕ย^๕ง^๕ใ^๕ว^๕ และ^๕อ^๕ก^๕เ^๕ย^๕ระ^๕การ^๕ท^๕น^๕ง^๕ ร^๕ฐ^๕ย^๕ล^๕เ^๕น^๕
ค^๕น^๕ล^๕ด^๕ม^๕ย^๕ ม^๕ัน^๕ต^๕่าง^๕ก^๕ัน^๕ เพราะ^๕ฉ^๕น^๕เ^๕น^๕การ^๕ท^๕เ^๕ว^๕ระ^๕อ^๕ก^๕เ^๕ย^๕น^๕ข^๕ว^๕ร^๕ท^๕ค^๕ฐ^๕า^๕น^๕ว^๕า^๕ การ^๕พ^๕ิ^๕ว^๕า^๕ค^๕ว^๕า^๕
ก^๕ัน^๕ย^๕่าง^๕แล้ว^๕เ^๕ว^๕ระ^๕อ^๕ค^๕ว^๕า^๕น^๕ไ^๕ม่^๕ค^๕ ใ^๕ค^๕อง^๕แล้ว^๕แต่^๕ช^๕อ^๕เ^๕ย^๕เ^๕ย^๕ว^๕ง^๕เ^๕ย^๕เ^๕ว^๕ง^๕ ๆ ไ^๕ย^๕ ผู้^๕ท^๕ท^๕ร^๕ง^๕
เ^๕ก^๕ย^๕ร^๕ค^๕ท^๕เ^๕ม^๕า^๕น^๕ง^๕ใ^๕น^๕ส^๕ถ^๕า^๕น^๕เ^๕ก^๕เ^๕ย^๕ง^๕พ^๕ิ^๕ว^๕า^๕ค^๕ว^๕า^๕ม^๕เ^๕ท^๕ม^๕า^๕เ^๕ย^๕ร^๕วม^๕และ^๕ค^๕ว^๕า^๕เ^๕ย^๕เ^๕ย^๕ว^๕ง^๕ เพ^๕ย^๕เ^๕ย^๕
ข^๕ว^๕ร^๕ท^๕ค^๕ฐ^๕า^๕น^๕ค^๕อ^๕ไ^๕ย^๕เ^๕ย^๕ง^๕หน้า^๕ เพราะ^๕ฉ^๕น^๕เ^๕น^๕การ^๕ท^๕เ^๕ล^๕เ^๕ว^๕า^๕ค^๕ว^๕า^๕ม^๕เ^๕ย^๕ร^๕วม^๕ย^๕ก^๕เ^๕น^๕ไ^๕ค^๕เ^๕ย^๕ว^๕า^๕
ไ^๕ย^๕อ^๕บ^๕่าง^๕ว^๕เ^๕น^๕ เ^๕ย^๕น^๕ช^๕อ^๕เ^๕ย^๕ว^๕ง^๕ เ^๕ย^๕น^๕เ^๕ว^๕ง^๕ ๆ ไ^๕ย^๕และ^๕เ^๕ย^๕น^๕ร^๕ฐ^๕ย^๕ล^๕เ^๕ิง^๕ค^๕น^๕ล^๕ด^๕ม^๕ย^๕ก^๕เ^๕น^๕ เ^๕ว^๕
ระ^๕ย^๕ก^๕เ^๕ย^๕เ^๕ย^๕ระ^๕ค^๕เ^๕ย^๕น^๕ย^๕ม^๕ข^๕ม^๕า^๕ห^๕ก^๕ล^๕า^๕ง^๕ค^๕ว^๕า^๕ม^๕เ^๕ช^๕น^๕ ข^๕ำ^๕พ^๕เ^๕ว^๕เ^๕น^๕ไ^๕ม่^๕ช^๕อ^๕ย^๕ เพราะ^๕ฉ^๕น^๕เ^๕น^๕
การ^๕ท^๕ค^๕ว^๕า^๕ม^๕ใ^๕น^๕ร^๕ฐ^๕ย^๕ล^๕เ^๕ิง^๕น^๕ข^๕ำ^๕พ^๕เ^๕ว^๕เ^๕ก^๕ิ^๕ว^๕า^๕เ^๕ว^๕ระ^๕ค^๕อ^๕ง^๕ค^๕ว^๕า^๕ม^๕เ^๕ย^๕เ^๕ย^๕ว^๕ง^๕ค^๕ร^๕ก^๕ การ^๕ท^๕ค^๕ว^๕า^๕
ไ^๕ย^๕เ^๕ย^๕ว^๕ง^๕ค^๕น^๕น^๕ค^๕อ^๕ย^๕ระ^๕การ^๕ไ^๕ค^๕ ย^๕ระ^๕ม^๕ว^๕ล^๕ก^๕ท^๕ห^๕มา^๕ย^๕เ^๕ย^๕ง^๕และ^๕พ^๕า^๕ฉ^๕ย^๕ข^๕ว^๕ร^๕ท^๕ ๕^๕ ก^๕ไ^๕ค^๕ว^๕าง^๕
ห^๕ล^๕ก^๕ไ^๕ว^๕ว^๕า^๕การ^๕ท^๕ค^๕ว^๕า^๕ม^๕ใ^๕น^๕ก^๕ฎ^๕ห^๕มา^๕ย^๕น^๕ ใ^๕ย^๕ระ^๕การ^๕แ^๕ร^๕ก^๕เ^๕ว^๕ระ^๕ค^๕อ^๕ง^๕ค^๕ว^๕า^๕ม^๕เ^๕ย^๕เ^๕ย^๕ว^๕ง^๕ค^๕น^๕ล^๕ด^๕ม^๕ย^๕ก^๕เ^๕น^๕
อ^๕ก^๕ษ^๕ร^๕ เ^๕ม^๕เ^๕ว^๕เ^๕ย^๕ว^๕า^๕พ^๕ิ^๕ว^๕า^๕ค^๕ว^๕า^๕ม^๕เ^๕ย^๕เ^๕ย^๕ว^๕ง^๕อ^๕ก^๕ษ^๕ร^๕ของ^๕มา^๕ค^๕ร^๕า^๕ ๕๕^๕ แ^๕ท^๕ง^๕ร^๕ฐ^๕ย^๕ล^๕เ^๕ิง^๕แล้ว^๕
เ^๕ว^๕ระ^๕เ^๕น^๕ไ^๕ย^๕ช^๕เ^๕น^๕ว^๕า^๕ใ^๕ค^๕เ^๕ย^๕ว^๕า^๕ “มา^๕ร^๕าก^๕” เพราะ^๕ฉ^๕น^๕เ^๕น^๕เ^๕ม^๕เ^๕ย^๕ใ^๕ค^๕เ^๕ย^๕ว^๕า^๕มา^๕ร^๕าก^๕แล้ว^๕
ค^๕น^๕ห^๕ล^๕ง^๕อ^๕ก^๕ ๕^๕ เ^๕น^๕อ^๕ไ^๕ย^๕ค^๕อ^๕ย^๕ผู้^๕ร^๕วม^๕ร^๕อง^๕เ^๕ช^๕น^๕แล้ว^๕ก^๕ไ^๕ม่^๕ใ^๕ค^๕เ^๕ย^๕ว^๕า^๕ ถ^๕า^๕ห^๕ก^๕ว^๕า^๕เ^๕ว^๕ระ^๕อ^๕ย^๕ว^๕า^๕ค^๕ว^๕า^๕
ว^๕า^๕ “มา^๕ร^๕าก^๕” ห^๕มา^๕ย^๕ค^๕อ^๕ย^๕ผู้^๕ร^๕วม^๕ร^๕อง^๕ถูก^๕ค^๕อ^๕ง^๕เ^๕า^๕น^๕แล้ว^๕ ก^๕เ^๕ย^๕ข^๕เ^๕ย^๕มา^๕ค^๕ร^๕า^๕ ๓๕^๕ มา^๕ค^๕ร^๕า^๕ ๓๕^๕
ย^๕ญ^๕ุ^๕ค^๕ว^๕า^๕ การ^๕เ^๕ย^๕ค^๕อ^๕ป^๕ร^๕าย^๕ท^๕ว^๕ไ^๕ย^๕น^๕ส^๕มา^๕ช^๕ก^๕ค^๕น^๕เ^๕ก^๕ย^๕ว^๕ก^๕เ^๕ย^๕ค^๕อ^๕ป^๕ร^๕าย^๕ไ^๕ค^๕เ^๕ย^๕ม^๕เ^๕ย^๕มา^๕ช^๕ก^๕
ค^๕น^๕อ^๕น^๕ ๆ^๕ ร^๕วม^๕ร^๕อง^๕ ๒๕^๕ น^๕าย^๕ก^๕เ^๕ย^๕เ^๕ย^๕ค^๕น^๕ เพราะ^๕ฉ^๕น^๕เ^๕น^๕เ^๕ม^๕เ^๕ว^๕เ^๕ว^๕ค^๕ว^๕า^๕ม^๕เ^๕ย^๕เ^๕ย^๕ว^๕ง^๕ค^๕ว^๕า^๕ม^๕
ล^๕าย^๕ค^๕ย^๕เ^๕ย^๕ว^๕ง^๕อ^๕ก^๕ษ^๕ร^๕ใ^๕น^๕ ๒^๕ มา^๕ค^๕ร^๕า^๕น^๕ เ^๕ว^๕า^๕ก^๕เ^๕ย^๕เ^๕น^๕ค^๕ว^๕า^๕ม^๕เ^๕ย^๕เ^๕ย^๕ว^๕ง^๕ค^๕ว^๕า^๕ “มา^๕ร^๕าก^๕”
และ^๕ค^๕ว^๕า^๕ “ม^๕ผู้^๕ร^๕วม^๕ร^๕อง^๕” น^๕น^๕ค^๕ว^๕ก^๕น^๕ย^๕่าง^๕ค^๕ำ^๕ก^๕ย^๕ว^๕า^๕ที่^๕เ^๕ก^๕ย^๕ว^๕ ไ^๕ม่^๕ใ^๕ค^๕เ^๕ย^๕ว^๕ก^๕เ^๕น^๕เ^๕ย^๕ว^๕ง^๕ ล^๕อง^๕
ค^๕ู^๕มา^๕ค^๕ร^๕า^๕ ๒^๕ แล้ว^๕อ^๕อ^๕ป^๕ไ^๕ค^๕เ^๕ย^๕น^๕เ^๕ย^๕มา^๕ร^๕าก^๕ย^๕อ^๕ง^๕ชน^๕ช^๕าว^๕ไ^๕ย^๕ พ^๕ระ^๕ม^๕ห^๕าก^๕น^๕ค^๕ร^๕ย^๕เ^๕ย^๕เ^๕ย^๕น^๕ย^๕ระ^๕ม^๕ุ^๕ช^๕า^๕ม^๕
ย^๕ท^๕ม^๕ญ^๕ุ^๕ค^๕เ^๕ย^๕ง^๕ร^๕ฐ^๕ย^๕ล^๕เ^๕ิง^๕เ^๕ เพราะ^๕ฉ^๕น^๕เ^๕น^๕เ^๕ว^๕เ^๕ว^๕ค^๕อ^๕ง^๕อ^๕ำ^๕น^๕ไ^๕ย^๕ว^๕า^๕ใ^๕น^๕ร^๕ฐ^๕ย^๕ล^๕เ^๕ิง^๕ว^๕า^๕

อำนาจมาจากประชาชนชาวไทยนั้นมาอย่างไร มาจากโดยราษฎรเลือกตั้งผู้แทนราษฎร
 เข้ามานั่งในรัฐสภาและสภาผู้แทน เป็นอย่างนักชกอยู่ เพราะฉะนั้นคำว่า "มาจาก"
 กับ "ผู้รับรอง" ต่างกันมาก ข้าพเจ้าเห็นเช่นนั้น เพราะฉะนั้นตามทฤษฎีอภิปรายเมื่อนั้น
 ทั่วาสืบเวลานั้น ข้าพเจ้าว่าไม่เสีย แต่จะทำให้เป็นแบบฉบับต่อไปยังลูกหลานเหลน
 ของเรา ฉะนั้นการที่ข้าพเจ้ากล่าวในระยะแรกว่า ข้อเท็จจริงคนละเรื่องคนละราย
 อย่างนั้น จะถือฎกาอย่างนั้นเป็นบรรทัดฐานไม่ได้ ถึงศาลที่พิจารณาคดีเขาก็ไม่ถือ
 เช่นนั้น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายที่พิจารณาคดีเถระว่า
 ด้อยกว่าเหมือนนักใหม่ ขัดกันอย่างไรกับชาวเช่นนี้แล้วจะเห็นว่าคล้ายกันโดยมีผู้
 รับรองได้อย่างไร เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้สมาชิกผู้มีเกียรติพิจารณาคดีให้รอบคอบ
 และถ้อยคำ จะให้เป็นแบบฉบับของบุตรหลาน เหลน ของเราก็คงไปในเบื้องหน้า

ประธานรัฐสภา: ขอชักนักคิดหนึ่งทบทองว่าไม่เหมือนกัน ขออำนาจรัฐธรรมนุญ
 ในมาตรา ๖๓ ท่านที่มีรัฐธรรมนุญปัจจุบันไปรื้ออำนาจในมาตรา ๘๕ "รัฐธรรมนุญ
 นี้จะแก้ไขเพิ่มเติมได้แต่โดยเงื่อนไขข้อต่อไปนี้ ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องมารุ่กคณะ
 รัฐมนตรีหรือจากสมาชิกสภาผู้แทน ซึ่งต้องมีจำนวนไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวน
 สมาชิกทั้งหมด" ส่วนของเก่ามีคำว่า "ราษฎร" ของใหม่มีคำว่า "ราษฎร"
 ไป เพราะฉะนั้นเมื่อมีเรื่องอย่างนี้ข้าพเจ้าคิดว่าควรระโยได้ แต่ว่ามาเกิดมีปัญหาขึ้น

หม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ ปราโมช (พระนคร): ข้าพเจ้าอยากจะขออภิปราย
 สนับสนุนท่านผู้เป็นประธาน ฯ ในการที่บรรพบุรุษที่ขึ้นเข้าวาระการประมุขรัฐสภานั้น
 ซอยแล้ว และนอกจากนั้นในฐานะที่ข้าพเจ้าได้เป็นเลขาธิการ กรรมการพิจารณา
 ร่างรัฐธรรมนุญฉบับปัจจุบันนี้ถึงอยากจะขอชี้แจงเพื่อความเข้าใจของสมาชิก ความ
 จริงสารสำคัญในมาตรา ๘๕ นี้ไม่ใช่สารสำคัญที่ดูประสงค์ อันแท้จริงก็คือได้เลือก
 เอมามาตรา ๘๕ ในรัฐธรรมนุญฉบับปัจจุบันนี้มาจากรัฐธรรมนุญฉบับเดิม มาตรา ๖๓
 ทั้งสิ้นโดยไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขในรายละเอียด หรือวิธีการอย่างไรเลย มี
 แก้ไขข้อเกี่ยวข้องอย่างที่ท่านประธานได้กล่าว คือแก้ไขเปลี่ยนชื่อสภาผู้แทนราษฎรเป็น
 สภาผู้แทนเท่านั้น เมื่อเป็นเช่นนั้นทุกอย่างที่เคยใช้ได้ ในรัฐธรรมนุญฉบับเดิมมาตรา ๖๓
 ก็น่าที่จะกินความมาถึงรัฐธรรมนุญในฉบับปัจจุบันด้วย ปัญหาที่ว่าจะผูกกันเห็นจะอยู่
 ที่คำว่า "มาจาก" เท่านั้น และข้าพเจ้าอยากจะขอให้ท่านสมาชิกผู้ช้อความใน

อนุมาตรา ๑-๘๔ คือว่าพดถึงคำว่า "มาราก" เพราะญัตตินักไขนมารากสมาชิกสภาผู้แทน สมาชิกสภาผู้แทนมีสิทธิเสนอโคที่ระเขียนให้คามความตรงกันทั้งสองอย่างต้องเขียนว่า "มาราก" คือญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องมารากคณะรัฐมนตรีหรือรากสมาชิกสภาผู้แทนซึ่งรวมกันมีจำนวนไม่ต่ำกว่า ๑ ใน ๔ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ถ้าหากว่าสภานจะแปลคำว่า "มาราก" แล้วก็น่าจะเขียนด้อยคำหรือเติมลงให้ชัดแล้วว่าควรจะมจำนวนสมาชิกไม่ต่ำกว่า ๑ ใน ๔ ของสมาชิกทั้งหมดเป็นผู้เสนอ ถ้าอย่างนั้นด้อยคำแน่ชัดทันที คำ "มาราก" เราอาจจะเขียนไว้ว่า ทั้งผู้เสนอและผู้รับรองข้าพเจ้าก็ถือว่าญัตตินมารากข้าพเจ้าเหมือนกัน ในฐานะที่ผู้รับรองคำว่า "มาราก" ไม่ใช่มารากต้นคอเท่านั้นมันผ่านมาก็คือหลายทางหรือเป็นศัพท์รวม ๆ กันได้ อย่างยกสำรับมารากไหน ยกสำรับมารากในครีว เราไม่ได้พูดมาราก เมื่อเข้ามาแดงคัมหนักมีที่เราด้อยไป มารากที่ไหน หนักเช่นเดียวกับมาราก สมาชิกจำนวน ๑ ใน ๔ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเป็นผู้รับรองก็ ผู้เสนอก็ ความจริงเนือความก้เท่ากัน การรับรองญัตตินี้ หมายความว่าผู้เสนอผู้รับรองก็ยอมเห็นเห็นชอบด้วยในญัตตินั้นแล้วเมื่อไม่ได้บัญญัติไว้เป็นอย่างนั้นว่าจำเป็นจะต้องเป็นผู้เสนอทั้งหมดอย่างท่าน ประธาน ๆ ว่าเพื่อให้เกียรติแก่สมาชิกแก่ผู้เสนอ ให้เป็นผู้เสนอคนหนึ่งเพื่อช้แรงต่อไป ความจริงผลก้เท่ากัน จะเป็นผู้รับรองหรือผู้เสนออยู่ตรงเฉพาะบุคคล ก้เท่านั้น ถ้าเป็นทีแน่ใจว่าเรามีการคัดค้านก็อาจจะเป็นผู้เสนอบุคคลก็ได้ แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าวลเท่ากัน แล้วไม่น่าจะเป็นเรื่องอะไรใหญ่โตถึงเพียงนี้ เพราะคำว่า "มาราก" เป็นคำรวมทั้งหมดแล้วขยายจะเขียนให้ทราบว่าข้อความก้เหมือนรัฐธรรมนญเดิมทุกประการ นอกจากข้อเท็จจริงการแก้ไขรัฐธรรมนูญในครั้งใหม่ปรากฏว่ามีผู้เสนอครบถึงหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด แล้วก้เป็นผู้เสนอจำนวนน้อย นอกจากนั้นก็เป็นผู้รับรองจำนวนมากกว่ามารากสมาชิกนั่นเอง ถ้าจะตีความในทันทีว่ามารากเป็นผู้เสนอทั้งหมดก้ก็เท่าก้เราขอมรับว่ารัฐธรรมนูญซึ่งเขียนนี้ก็ได้กระทำมาในรูปร่างก้ไม่สมบูรณ์ คือ โคแก้ไขให้มีการแก้ไขไม่ได้ เรื่องก้จะโมฆะตลอดไปอย่างทีพดกันแล้ว เพราะฉะนั้นก้จำเป็นด้อยเขียนข้อยกข้อยให้มีอะไรแน่นอนข้อยกเกิดขึ้นบ้าง ก้เมื่อความจริงปรากฏว่าเป็นเรื่องรัฐธรรมนูญฉบับเดิมซึ่งสมาชิกรุ่นก่อน ๆ วินิจฉัยแล้วว่าใช้โค แล้วเหตุผลที่เรียกว่าทำโคได้หรือไม่โคก้ก็ไม่มีผลรุนแรงอะไรเพียงนั้น ข้าพเจ้านก้ว่าควรจะบดลดอะไรเขียนข้อยกข้อย ไม่ใช่

ระกความให้เกิดข้อสงสัยในเรื่องอื่น ๆ ตลอดจนความสมบูรณ์ของกฎหมายที่เราเรียกว่า
การประกอบรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นข้อสนับสนุนท่านประธาน ๆ อย่างที่กล่าว

นายพันซ์ อินทวงศ์ (นครพนม) : ก่อนอื่นข้าพเจ้าใคร่ขอการขอเรียน
ท่านประธาน ๆ เพื่อให้สถานการณ์ปรากฏชัดว่า การให้ความชอบสภาผู้แทนในครั้งนั้น ๆ จะ
ถือเป็นบรรทัดฐานที่รัฐสภาจะต้องถือตามหรือไม่ ประเด็นข้อนี้ข้าพเจ้าก็มีความคิดของ
สภาผู้แทนในเรื่องนั้น ๆ ไม่ใช่เป็นสิ่งที่รัฐสภาจะต้องถือเป็นบรรทัดฐานเสมอไป ข้อ
สำคัญที่สุดก็คือว่า ในสภาผู้แทนสมัยนี้มีสมาชิกประเภท ๒ อยู่หนึ่ง ประการหนึ่ง
ประเภท ๑ เขามีจำนวนเพียงเท่ากับสมาชิกประเภท ๒ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งสภา
ในสมัยนั้นก็ขึ้นสมาชิกประเภท ๒ เสียด้วย เพราะฉะนั้นมติของสภาผู้แทนในสมัยนั้น
ที่ได้อ่านเมื่อครั้งนั้นจะเป็นประการใดก็ตาม ข้าพเจ้าก็คิดว่าอาจจะเป็นการคลาดเคลื่อน
หรืออาจจะเป็นการเหมาะสมในสมัยนั้น แต่อาจจะเป็นการคลาดเคลื่อนต่อวัตถุประสงค์
หรือเจตนารมณ์อันแท้จริงของรัฐธรรมนูญเป็นได้ นั้นประการหนึ่ง ประการต่อมา
ก็คือว่าในขณะนั้นจะเพียงถือหรือไม่ก็ตาม รัฐธรรมนูญมาตรา ๘๕ นั้นระบอบมาจาก
รัฐธรรมนูญเก่ามาตรา ๖๓ โดยมีการแก้ไขเพียงไรหรือไม่ก็ตาม แต่ว่าในทางที่เขียน
อยู่เวลานี้มีอยู่ ๒ สภา ตามรัฐธรรมนูญ การประชุมเฉพาะวันทำเช่นนี้จะต้องมีความ
นั้นถือว่าเป็นการประชุมของรัฐสภา เมื่อเขียนเช่นนั้นแล้วให้เห็นกลับไปว่ารัฐสภาที่
ประชุมเวลานี้คือ สภาผู้แทนซึ่งประกอบด้วยมวลสมาชิกซึ่งราษฎรเลือกมาโดยक्रम
จำนวนมากกว่าสภาสูงเสียอีก ก็ใคร่ขอการขอให้วินิจฉัยว่าเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงไป
ในลักษณะที่อ้างว่าศาลมีสิทธิเสียแล้ว ก็ศาลในสมัยนั้นเป็นสภาผู้แทน ซึ่ง
สมาชิกประเภท ๑ ประเภท ๒ มีจำนวนกัน และอิทธิพลเป็นเช่นไรก็ควรจะทราบกัน
แล้ว แต่ว่าศาลเวลานั้นเป็นอีกศาลหนึ่งแล้ว นอกจากว่าเราจะได้พบกันกับที่ข้าพเจ้าได้
กราบเรียนมาแล้วว่า รัฐสภาไม่จำเป็นต้องถือเอามติของสภาผู้แทนเป็นบรรทัดฐาน
เสมอไปแล้ว สมควรอย่างยิ่งที่รัฐสภาจะได้มีเสรีภาพในการที่จะระกความในรัฐธรรมนูญ
ให้เป็นการถูกต้องโดยวิธีที่อันนี้ประการหนึ่ง ประการที่ ๓ นั้นข้อความที่วาง
รองมาจาก หรือผู้เสนอข้อร้องเรียนเหมือนกัน ถ้ามีความอย่างนี้ ข้าพเจ้าคิดว่า
ง่ายเกินไปเพราะอะไร หวนกลับไปดูว่าแม้ข้อบังคับของสภาผู้แทนก็ ของพหุสภา
ก็ ซึ่งรัฐสภาจำเป็นต้องใช้ข้อบังคับโดยอนุโลมนั้นก็ได้ถือเอาในการเสนอกับการ

ผู้ใหญ่ที่ท่านไม่รู้ก็จะพลอยเสียผู้ใหญ่ไปด้วย และแม่ที่ท่านมานั่งอยู่ในที่นั่งเสียไป
 ด้วยข้าพเจ้าคิดว่าเรื่องนพอะไรไปก็ ถ้าไปไม่ไคแล้ว ข้าพเจ้าก็คิดว่าเรามานั่งในที่นั่งก็
 เป็นไม่การถูกต้อง เพราะเมื่อรัฐธรรมนุญฉบับเก่าทำมาศึกแล้ว เราก็จะมาในที่นั่งไม่
 ไคสักคนหมกทั้งนั้น แขนงฉบับทุกอย่างเราคงรักษาไว้บ้าง นี่เรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ไม่สลัก
 สำคัญไม่มีผลอะไร เพราะอย่างไรก็ไม่มีส่วนอันหลังไปไค แล้วก็ควรจะให้ผ่านไปไค
 แขนงฉบับเก่าอันมีอยู่แล้วและทุกคนในที่นั่งมาด้วยแขนงฉบับเก่า เรามานั่งในที่นั่งด้วย
 กฎหมายฉบับนั้นแล้วเราจะมาบอกว่าไม่ถูกแล้วเรามานั่งประชุมปรึกษารอไรกันทำไม
 ท่านผู้ใหญ่ ๑๐ กว่าคนในที่นั่งเป็นพยานและรู้เห็นว่าเรามานั่งในที่นั่งด้วยกฎหมายฉบับ
 เก่านี้ นั่นเราไม่ไคมาด้วยกฎหมายฉบับเก่าแล้วเราก็บอกเรื่อง จริงอยู่อำนาจสูงสุดที่
 เราได้รับมอบจากราชฎรมาให้ใช้นั้นเป็นเอกสิทธิ์ส่วนตัวใครจะว่าเราไม่ไค ข้าพเจ้าก็
 ว่าเรื่องมันพอไปไคไม่ควรจะว่ากันให้เสียเวลาไปเปล่า ๆ เสียเวลา และข้าพเจ้าก็เชื่อ
 ว่า ถ้าเราในสถานที่ไม่ไคพวกนี้แล้ว กฎหมายฉบับนั้นก็ออกไม่ได้ ข้าพเจ้าจึงอยากขอ
 ความกรุณาต่อท่านประธานสภาว่า ขอให้ท่านผ่านไปเสียทีเถิด ขันอธิปไตยกันมากก็
 เสียเวลา

ร.ท. จารุบุตร เรื่องสุวรรณ (ขอนแก่น) : คือในการที่ข้าพเจ้าถูกขับ
 หมายปรัยนักเพราะมีความสงสัยอยู่ ๒-๓ ประการ ในเรื่องข้อถกเถียงปัญหาเกี่ยวกับ
 รัฐธรรมนูญมาตราสำหรับรัฐธรรมนูญหรือข้อใดเถียงกันอยู่ในปัจจุบันนี้มีความแตก
 ต่างกันอยู่หลายประการ การที่เราระดมกันตั้งแต่ครั้งก่อนมาผูกพันสภารุ่นนั้นนข้าพเจ้า
 ยังไม่เห็นข้อด้วย เพราะว่าข้าพเจ้าขอโทษที่ระต้องกล่าวหาเหตุผลที่ท่านผู้เสนอได้
 อธิปรัยมาแล้ว เพราะว่าอย่างแรกที่สุด รัฐธรรมนูญก็ต่างกัน คือเป็นคนละฉบับ สภาที่
 คนละสภา และนอกจากนั้นในรัฐธรรมนูญฉบับเก่าก็ฉบับหลังนั้นถ้าหากว่าท่านอานุก
 ติ ๆ ก็ระมีข้อความแตกต่างกันซึ่งจะเป็นผลทำให้การที่ความไม่เหมือนกันนี้ คือทาง
 ออกของประธานสภายุแทนราษฎรในครั้งนั้นมีทางออกประการหนึ่งว่า การที่ระเอาผู้เสนอ
 กับผู้รับข้อความรวมกันมาจาก ก็เพราะว่ามีอยู่ในรัฐธรรมนูญคามมาตรา ๒๓ นั้น
 คำหนึ่งมีความว่า "รวมกันมาจาก" ก็เพราะว่ามีอยู่ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๓ นั้น
 คำหนึ่งมีความว่า "รวมกัน" เพราะฉะนั้นจึงสงเคราะห์เป็นประการออกของประธานสภา
 ผู้แทนราษฎรในครั้งนั้นได้ แต่กับรัฐธรรมนูญใหม่ฉบับนั้นนั้นก็ยังมีวัตถุประสงค์

ต่างกันไป เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับเก่ากับฉบับใหม่คงมีเจตนารมณ์แตกต่างกันออกไป จึงแยกผู้เสนอกับผู้รับรองแยกออกจากกัน ทันทักประการหนึ่ง ที่ข้าพเจ้าจะเรียนสถานใดทราบ ก็คิดว่า เช่นบัญญัติเสนอกับผู้รับรองของท่านสมาชิกผู้มิเกี่ยวกับผู้สนับสนุนนิติบัญญัติว่า ความรับผิดชอบนั้นต่างกันระหว่างผู้เสนอกับผู้รับรอง แต่ข้าพเจ้ามีความคิดความเห็นแตกต่างไปจากนั้นอีกว่า สำหรับผู้รับรองนั้น มิใช่ว่าจะมีความล้มเหลวหรือและมีแนวความคิดหรือมีอุดมคติเหมือนกับผู้เสนอกับผู้รับรองทุกอย่างไปไม่ คำว่าผู้รับรองเป็นแต่เพียงเสนอชื่ออีก เช่นชื่อมาโดยมิมีความเห็นว่านิติบัญญัติสมควรที่จะนำมาปรัษาพิจารณาเท่านั้น แต่สำหรับผู้เสนอกฎของรัฐธรรมนูญล้มเหลวหรือล้มเหลวหรือล้มเหลวในนิติบัญญัติ สำหรับผู้รับรองนั้นเป็นแต่เพียงผู้กระเห็นสมควรที่จะนำนิติบัญญัติเข้ามาปรัษาพิจารณาอีกที่ว่าจะสมควรเอาหรือไม่เอาหน้าหนักผิดกัน อย่างข้าพเจ้าเรียนอย่างข้าพเจ้าจึงหวังว่าท่านสมาชิกผู้มิเกี่ยวกับทั้งหลาย ก็คงได้พิจารณาผู้เสนอกฎอีก แต่ทว่าขอได้โปรดพิจารณาว่านิติบัญญัติมิใช่เป็นเรื่องเล็กน้อยที่ท่านสมาชิกผู้มิเกี่ยวกับปรายเมื่อคน เรื่องนั้นเป็นแบบฉบับกันต่อๆ ไปมันจะเป็นแบบฉบับไปใช้ตลอดกาลแล้วเป็นเรื่องของรัฐธรรมนูญ มิใช่ผู้ใดคิดจะคิดมันจะต้องผูกพันกระทำกันไป รัฐธรรมนูญฉบับนี้เราใช้ไปก็สยดรอยชกไม่ทราบเพราะฉะนั้นเราจะต้องว่าเป็นนิติบัญญัติแล้วข้าพเจ้าคิดว่าท่านสมาชิกผู้มิเกี่ยวกับทั้งหลาย เช่นนั้นเป็นการหลอกระบายของรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้าคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญถึงแม้จะเสียเวลาสักบ้างในการถกเถียงให้เห็นคำเห็นต่างกันไป ข้าพเจ้าก็เห็นสมควร มิใช่เป็นเรื่องทำลายเวลาอันมีค่าของสภาหามีได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอวิงวอนขอให้ท่านสมาชิกผู้มิเกี่ยวกับขอได้โปรดรำลึกถึงความสำคัญของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ด้วย.

นายประยูร ปานะดิษฐ์ (ชัยนาท) : ข้าพเจ้าได้ฟังเพื่อนสมาชิกได้อภิปรายมาแล้วข้าพเจ้าก็ยังรู้สึกข้องใจว่าผู้เสนอนั้นอาระธานกฎหมายรัฐธรรมนูญมาตรา ๘๕ ยังไม่เข้าใจก็ได้ หรืออีกประการหนึ่ง ก็อย่างที่ท่านผู้เป็นประธานฯ ได้เอาหลักฐานที่ทำการเปลี่ยนแปลงกฎหมายรัฐธรรมนูญได้ยกข้อความจากกฎหมายรัฐธรรมนูญเก่า และข้าพเจ้าอยากขออ้างอิงต่อสมาชิกรัฐสภาที่ได้มาประชุมร่วมกันว่า กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับที่มาจากผู้ก่อการ กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้มาแล้วตามเพื่อนสมาชิกได้อภิปรายเมื่อก่อนว่า มีสมาชิกผู้หนึ่งได้ตั้งกฎหมายรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้าก็ยัง

รู้สึกกลัวผู้ก่อการผู้มีเกียรติใ้กันารัฐธรรมนูญมาให้ชนชาวไทยนั้นก็จะไม่ระลึกลงว่า มาจากอะไร ซึ่งก็มาจากผู้ก่อการ ถ้าพูดในแง่ นี้ ก็หมายความว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้สมาชิกรัฐสภาที่มีความเห็นไม่สอดคล้องกันมา ก็หมายความว่าผู้ก่อการเห็นไม่ชอบนักก็ไม่มีเกียรติอะไร เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขออาระขธออำนาจพระเมตตาจากคุณทองหรือเปล่า แล้วมีแบบฉบับมาแล้วก่อนจะแก้ไขอะไรก็ตาม เสนอญัตติเข้ามา ระดีความหรือจะเสนอญัตติเข้ามาขอแก้รัฐธรรมนูญ ซึ่งเห็นกฎหมายสูงสุดของปวงชนชาวไทยนั้นก็ได้กระทำกันมาแล้วหลาย ๆ ครั้ง ก็แบบฉบับที่ามาเช่นนั้น นั่นแหละเป็นแบบฉบับที่ถูกต้องลงองค์คณะรัฐสภา เสนอมาขอแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้เพื่ออาระขอให้สมาชิกสภาผู้แทนนี้ไม่ต้องใช้อำนาจและสิทธิในกรณีที่จะกระทำการโดย ส่วหรืออาศัยอำนาจหน้าที่นั้น และข้าพเจ้าก็เห็นว่าผู้พิทักษ์รัฐธรรมนูญนั้นอาระ ข้องกันระหว่างพรรคต่อพรรคก็ได้ นั่นแหละข้าพเจ้าก็ขอถว้ยเท่าที่งานผู้มิอาจใดมาก ๆ ทว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ระกระทำกันมานานก็มาประชาธิปไตยนี้มาให้แก่ประชาชนชาวไทย และท่านเหล่านั้นยอมเห็นเหตุการณ์ตั้งแต่การแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นได้ก็ ขอให้ ผู้มีเกียรติในรัฐสภาจงวิเคราะห้คำว่า การตีความมาตรา ๘๔ ตามที่สมาชิกเสนอ เข้ามานั้นยังมีผลอยู่หรือไม่ถูกต้องกับกฎหมายรัฐธรรมนูญที่องค์คณะรัฐสภาได้ เสนอเข้ามา ถ้าไม่มีแบบฉบับที่กระทำมาก่อน ข้าพเจ้าไม่พยายามลุดข้นเลย แต่ ข้าพเจ้าเห็นเหตุการณ์ได้ก็จึงกระทำมา การกระทำนั้นย่อมมีแบบฉบับ ถ้าไม่มีแบบ ฉบับแล้วกฎหมายฉบับนี้คงไม่มาสู่ประชาชนชาวไทย กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ผู้ ก่อการนำมาให้แก่ประชาชนชาวไทย นั่นนั้นข้าพเจ้าขอฝากไว้กับท่านผู้มีเกียรติ ทั้งหลายด้วย ท่านได้นำกฎหมายฉบับนี้เข้ามาว่ามีเหตุการณ์และการข้ญัตติมาแต่เดิม เช่นนั้นหรือเปล่า ถ้ามีเช่นนั้นข้าพเจ้าใคร่ขอวิงวอนว่า การแก้ไขรัฐธรรมนูญที่ คุณทององค์ ก เสนอเข้ามาก็เพื่อรักษาเกียรติของรัฐสภาไว้ให้มากที่สุดจะไม่ให้มี ข้องไว้ การแก้ไขรัฐธรรมนูญนี้ข้าพเจ้าก็พยายามได้ทั้งกลางวันกลางคืน ข้าพเจ้า ไม่ต้องการให้มี ข้องไว้แน่แต่การ ตีความรัฐธรรมนูญแล้วก็เขียนกันมาเช่นนั้นเป็นแบบ ฉบับอยู่ยากนัก ท่านจะไปปลิดกฎรายงานการประชุมก็ได้ว่าจะต้องมีการตีความตามที่ เสนอให้ตีความในมาตรา ๘๔ นี้หรือไม่ ถ้าไม่มีแบบฉบับแล้วขอให้ท่านสมาชิกจงอย่า ได้คำนึงถึงว่า กฎหมายฉบับนี้เสนอเข้ามานั้นถูกต้องกับฉบับเก่าหรือเปล่า ถ้าถูก

ท้องถิ่นฉะฉานหรือที่รวมแถบฉะฉานมาแล้ว ขอให้ท่านผู้มิเกลียดชังทั้งหลายที่เคยเห็น
เหตุการณ์มาแล้วขอชี้ให้ผ่านไป.

นายฉันท จันทขุม (ร้อยเอ็ด) : ข้าพเจ้าขอขอบคุณท่านเป็นอย่างมาก
ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่มีความรู้สึกแค้นแค้นในความมั่นคงและมีความรู้สึกแค้นแค้นในความไม่
อยากจะเป็นคนโลเลและในการที่ข้าพเจ้าเขียนจนมาอธิบายในคราวนี้ ในฐานะที่เป็น
สมาชิกแห่งรัฐสภาก็ตาม แต่ข้าพเจ้าใช้สิทธิอันนี้เพื่อประโยชน์และเพื่อความแน่นอน
ของรัฐสภา ในการที่เราได้มาเสียเวลาอธิบายเช่นนี้ การที่ท่านสมาชิกผู้มิเกลียดชัง
แห่งนครสวรรค์ได้กล่าวชื่นชมเป็นเรื่องไร้สาระ แต่ข้าพเจ้ามีความเสียใจในการที่
ความเห็นไม่ตรงกันของท่านนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเห็นสิ่งที่มีสาระสำคัญอย่างยิ่งในการที่
เราจะตีความกันให้แน่นอน เหตุผลในการที่ข้าพเจ้าขอเสนอสนธิสัญญาระเบิดอณูतिक็คือ
นักมีเหตุผลก็คือไปนี้ ข้าพเจ้าไม่อยากจะพูดให้มากมายอะไรไป ข้าพเจ้าขอออกมาตรา
๓๔ ที่ท่านผู้เสนอได้กล่าวมาแล้ว คือว่าในมาตรา ๓๔ นี้ ถ้าหากว่าเจตนารมณ์
ของผู้บัญญัติกฎหมายข้าพเจ้าขอออกตัวเสียด้วยว่า ข้าพเจ้าไม่ได้อยู่ในฐานะที่เป็น
กรรมวาการร่างรัฐธรรมนญฉบับนี้ แต่ด้วยความรู้สึกเพื่อความตามมาตรา ๓๔ นี้
แล้วก็น่าจะพึงพิจารณาได้ไว้ว่า ถ้าหากว่าเจตนารมณ์ของผู้เขียนกฎหมายรัฐธรรมนูญ
ฉบับนี้จะเห็นไปในทำนองที่ผู้ค้านได้ค้านกับบัญญัติฉบับแล้วก็เหตุใดจนมาตรา ๓๔ จึงไม่
บัญญัติไปในทำนองที่ว่ากระแสนอณูतिक็คืออธิบายทั่วไปนั้นต้องมาจากสมาชิกสภาผู้
แทนหรืออะไรทำนองนี้ และเหตุใดจึงได้บัญญัติว่าโดยมีสมาชิกรับรองไม่ต่ำกว่า ๑ คน
เมื่อมาตรา ๘๕ มีเจตนารมณ์เช่นเดียวกันอย่างแล้วทำไมจึงไม่มีบัญญัติเพิ่มอีกกับมาตรา
๓๔ และในข้อเดียวกันว่าการขอแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นสาเหตุสำคัญอย่างยิ่ง เราสภาน
ยอมรับกันอยู่ทั่วไปว่ารัฐธรรมนูญนั้นเป็นกฎหมายสูงสุด และเราไม่ยอมในการที่จะให้
กระตมยกระตมถึงรัฐธรรมนูญด้วยเหตุเลกนอภัยหรือขางประการอันใด ถ้าไม่จำเป็น
จริง ๆ มีความจำเป็นอย่างขงขวกเช่นนี้จึงบัญญัติไว้ในมาตรา ๘๕ จนมาตรา ๑ ญัตติ
ขอแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นต้องมาจากคณะรัฐมนตรหรือสมาชิกสภาผู้แทนไม่ต่ำกว่า ๑
ใน ๔ อย่างนเห็นคน ถ้าอย่างนั้นจะมีบัญญัติไว้ทำไม ถ้าเป็นอย่างนี้ขงขวกคนได้เสนอ
และแย้งจนว่าเสนอสภาอันตรัฐธรรมนูญฉบับก่อนจะแก้ไขมาเป็นฉบับปัจจุบัน ก็
ได้ตีความไว้และผ่านพ้นตลอดมาแล้ว อันนี้ข้าพเจ้าไม่เกลียดชังในสมัยนั้นหรือในสถาน

แต่ว่าข้าพเจ้าก็ขออธิบายในกรณีที่ระมัดระวังที่สุดตรงกันข้ามกับสภาในสมัยนั้น ในกรณี
 เช่นนี้ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าได้ช่วยในฐานะเป็นสมาชิกรัฐสภาในสมัยปัจจุบันแล้ว และ
 เป็นที่ควรหลีกเลี่ยงความผิดที่นั่นผู้มิอาจได้ ในครั้งนั้น ณ ขณะนั้นก็มาร่วมประชุมกับเราอยู่
 หากได้เป็นเช่นนั้นไม่จึงมองเห็นว่าเราลงมติในสภาที่ผ่านไปแล้วนั้น การบังคับหรือที่
 เป็นข้อผูกมัดในรัฐสภาสมัยปัจจุบันก็ไม่น่าจะเป็นไปเช่นนั้น ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าในกรณีที่
 ระมัดระวังอย่างไรแล้ว ขอให้ท่านสมาชิกรัฐสภาจงได้ใช้เวลาในการตัดสินใจในกรณี
 เช่นนี้ เมื่อท่านสมาชิกทั้งสองคนในท่านเองที่เรามีการเสนอญัตติในรูปท่านเอง
 เข้ามาในสภานั้น บางทีท่านจะเข้าใจผิดในเจตนารมณ์ของผู้เสนอซึ่งบังคับเป็นได้ แต่ก็
 ข้าพเจ้านั้นถอยแล้วข้าพเจ้าคิดว่าคงไม่เช่นเช่นนั้น คือเราไม่ประสงค์การที่จะเกิด
 ขึ้นข้างหน้า โดยเหตุที่ร่างพระราชบัญญัติของคุณหลวงองค์ ๆ เข้ามานั้น ไม่ใช่เป็น
 เรื่องที่เราระมัดระวังไม่ให้เกิดกฎหมายนั้นเข้ามามีผลได้ แต่การที่เราตกลงกันใน
 เรื่องนี้ความอย่างไรนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญ เรื่องเช่นเช่นนั้น ข้าพเจ้าจึงขอ
 เสนอข้อได้ข้อนี้ไปก่อน

นายสวัสดิ์ คำประกอบ (นครสวรรค์): ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณที่เสนอและ
 สนับสนุนญัตติของผู้ที่เสนอมานั้นอาจเข้าใจผิดคลาดเคลื่อนไป ข้าพเจ้าจึงขอชี้แจงดังนี้
 ในเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ รัฐสภาเมื่อมทวายแล้วว่าเราได้บัญญัติกันมาหลายหน
 หลายครั้ง แต่ครั้งทีปรากฏมาในสภานั้น บุคคลที่เสนอนั้นทำเป็นจะต้องมีจำนวน
 ถึง ๑ ใน ๔ ไม่ เมื่อคราวที่แล้วก็ปรากฏว่ามีจำนวน ๘ คนเท่านั้น เมื่อรวมกันกับ
 รับรองแล้วก็มีจำนวน ๑ ใน ๔ เช่นนี้ก็ทำให้เห็นว่าถ้าหากว่าเราจะวินิจฉัยว่าจะต้องมี
 เสนอถึง ๑ ใน ๔ แล้ว ก็เป็นการแน่ชัดว่า การแก้ไขรัฐธรรมนูญที่ผ่าน ๆ มาแล้ว
 นั้นเป็นการที่ผิด จึงอยู่ไม่มีกฎหมายที่ใดที่เรายกถือ ทั้งคำปฏิญญาวิญญูใน
 ระหว่างศาล แต่กระนั้นก็ตาม เราก็ควรจะต้องเป็นระเบียบอย่างว่าบุคคลที่เป็นสมาชิกสภา
 นั้นกลอน ๆ เขายกถือมาแล้ว ก็ความไว้อย่างไรเราก็ควรจะต้องถามเขาบ้าง มิใช่จะต้องว่า
 เขาคิดความผิด มิฉะนั้นก็ผิดกันไปหมด อีกประการหนึ่ง ที่มีสมาชิกบางท่านกล่าวว่า
 ระเบียบการครหาขึ้นหากแต่ประชาชนหรือบุตรหลานรุ่นหลังต่อไป ความจริงข้อนี้เราขอ
 ที่ระมัดระวัง ทั้งในกฎหมายมาตรา ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐ ๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐ ๑๐๑ ๑๐๒ ๑๐๓ ๑๐๔ ๑๐๕ ๑๐๖ ๑๐๗ ๑๐๘ ๑๐๙ ๑๑๐ ๑๑๑ ๑๑๒ ๑๑๓ ๑๑๔ ๑๑๕ ๑๑๖ ๑๑๗ ๑๑๘ ๑๑๙ ๑๒๐ ๑๒๑ ๑๒๒ ๑๒๓ ๑๒๔ ๑๒๕ ๑๒๖ ๑๒๗ ๑๒๘ ๑๒๙ ๑๓๐ ๑๓๑ ๑๓๒ ๑๓๓ ๑๓๔ ๑๓๕ ๑๓๖ ๑๓๗ ๑๓๘ ๑๓๙ ๑๔๐ ๑๔๑ ๑๔๒ ๑๔๓ ๑๔๔ ๑๔๕ ๑๔๖ ๑๔๗ ๑๔๘ ๑๔๙ ๑๕๐ ๑๕๑ ๑๕๒ ๑๕๓ ๑๕๔ ๑๕๕ ๑๕๖ ๑๕๗ ๑๕๘ ๑๕๙ ๑๖๐ ๑๖๑ ๑๖๒ ๑๖๓ ๑๖๔ ๑๖๕ ๑๖๖ ๑๖๗ ๑๖๘ ๑๖๙ ๑๗๐ ๑๗๑ ๑๗๒ ๑๗๓ ๑๗๔ ๑๗๕ ๑๗๖ ๑๗๗ ๑๗๘ ๑๗๙ ๑๘๐ ๑๘๑ ๑๘๒ ๑๘๓ ๑๘๔ ๑๘๕ ๑๘๖ ๑๘๗ ๑๘๘ ๑๘๙ ๑๙๐ ๑๙๑ ๑๙๒ ๑๙๓ ๑๙๔ ๑๙๕ ๑๙๖ ๑๙๗ ๑๙๘ ๑๙๙ ๒๐๐ ๒๐๑ ๒๐๒ ๒๐๓ ๒๐๔ ๒๐๕ ๒๐๖ ๒๐๗ ๒๐๘ ๒๐๙ ๒๑๐ ๒๑๑ ๒๑๒ ๒๑๓ ๒๑๔ ๒๑๕ ๒๑๖ ๒๑๗ ๒๑๘ ๒๑๙ ๒๒๐ ๒๒๑ ๒๒๒ ๒๒๓ ๒๒๔ ๒๒๕ ๒๒๖ ๒๒๗ ๒๒๘ ๒๒๙ ๒๓๐ ๒๓๑ ๒๓๒ ๒๓๓ ๒๓๔ ๒๓๕ ๒๓๖ ๒๓๗ ๒๓๘ ๒๓๙ ๒๔๐ ๒๔๑ ๒๔๒ ๒๔๓ ๒๔๔ ๒๔๕ ๒๔๖ ๒๔๗ ๒๔๘ ๒๔๙ ๒๕๐ ๒๕๑ ๒๕๒ ๒๕๓ ๒๕๔ ๒๕๕ ๒๕๖ ๒๕๗ ๒๕๘ ๒๕๙ ๒๖๐ ๒๖๑ ๒๖๒ ๒๖๓ ๒๖๔ ๒๖๕ ๒๖๖ ๒๖๗ ๒๖๘ ๒๖๙ ๒๗๐ ๒๗๑ ๒๗๒ ๒๗๓ ๒๗๔ ๒๗๕ ๒๗๖ ๒๗๗ ๒๗๘ ๒๗๙ ๒๘๐ ๒๘๑ ๒๘๒ ๒๘๓ ๒๘๔ ๒๘๕ ๒๘๖ ๒๘๗ ๒๘๘ ๒๘๙ ๒๙๐ ๒๙๑ ๒๙๒ ๒๙๓ ๒๙๔ ๒๙๕ ๒๙๖ ๒๙๗ ๒๙๘ ๒๙๙ ๓๐๐ ๓๐๑ ๓๐๒ ๓๐๓ ๓๐๔ ๓๐๕ ๓๐๖ ๓๐๗ ๓๐๘ ๓๐๙ ๓๑๐ ๓๑๑ ๓๑๒ ๓๑๓ ๓๑๔ ๓๑๕ ๓๑๖ ๓๑๗ ๓๑๘ ๓๑๙ ๓๒๐ ๓๒๑ ๓๒๒ ๓๒๓ ๓๒๔ ๓๒๕ ๓๒๖ ๓๒๗ ๓๒๘ ๓๒๙ ๓๓๐ ๓๓๑ ๓๓๒ ๓๓๓ ๓๓๔ ๓๓๕ ๓๓๖ ๓๓๗ ๓๓๘ ๓๓๙ ๓๔๐ ๓๔๑ ๓๔๒ ๓๔๓ ๓๔๔ ๓๔๕ ๓๔๖ ๓๔๗ ๓๔๘ ๓๔๙ ๓๕๐ ๓๕๑ ๓๕๒ ๓๕๓ ๓๕๔ ๓๕๕ ๓๕๖ ๓๕๗ ๓๕๘ ๓๕๙ ๓๖๐ ๓๖๑ ๓๖๒ ๓๖๓ ๓๖๔ ๓๖๕ ๓๖๖ ๓๖๗ ๓๖๘ ๓๖๙ ๓๗๐ ๓๗๑ ๓๗๒ ๓๗๓ ๓๗๔ ๓๗๕ ๓๗๖ ๓๗๗ ๓๗๘ ๓๗๙ ๓๘๐ ๓๘๑ ๓๘๒ ๓๘๓ ๓๘๔ ๓๘๕ ๓๘๖ ๓๘๗ ๓๘๘ ๓๘๙ ๓๙๐ ๓๙๑ ๓๙๒ ๓๙๓ ๓๙๔ ๓๙๕ ๓๙๖ ๓๙๗ ๓๙๘ ๓๙๙ ๔๐๐ ๔๐๑ ๔๐๒ ๔๐๓ ๔๐๔ ๔๐๕ ๔๐๖ ๔๐๗ ๔๐๘ ๔๐๙ ๔๑๐ ๔๑๑ ๔๑๒ ๔๑๓ ๔๑๔ ๔๑๕ ๔๑๖ ๔๑๗ ๔๑๘ ๔๑๙ ๔๒๐ ๔๒๑ ๔๒๒ ๔๒๓ ๔๒๔ ๔๒๕ ๔๒๖ ๔๒๗ ๔๒๘ ๔๒๙ ๔๓๐ ๔๓๑ ๔๓๒ ๔๓๓ ๔๓๔ ๔๓๕ ๔๓๖ ๔๓๗ ๔๓๘ ๔๓๙ ๔๔๐ ๔๔๑ ๔๔๒ ๔๔๓ ๔๔๔ ๔๔๕ ๔๔๖ ๔๔๗ ๔๔๘ ๔๔๙ ๔๕๐ ๔๕๑ ๔๕๒ ๔๕๓ ๔๕๔ ๔๕๕ ๔๕๖ ๔๕๗ ๔๕๘ ๔๕๙ ๔๖๐ ๔๖๑ ๔๖๒ ๔๖๓ ๔๖๔ ๔๖๕ ๔๖๖ ๔๖๗ ๔๖๘ ๔๖๙ ๔๗๐ ๔๗๑ ๔๗๒ ๔๗๓ ๔๗๔ ๔๗๕ ๔๗๖ ๔๗๗ ๔๗๘ ๔๗๙ ๔๘๐ ๔๘๑ ๔๘๒ ๔๘๓ ๔๘๔ ๔๘๕ ๔๘๖ ๔๘๗ ๔๘๘ ๔๘๙ ๔๙๐ ๔๙๑ ๔๙๒ ๔๙๓ ๔๙๔ ๔๙๕ ๔๙๖ ๔๙๗ ๔๙๘ ๔๙๙ ๕๐๐ ๕๐๑ ๕๐๒ ๕๐๓ ๕๐๔ ๕๐๕ ๕๐๖ ๕๐๗ ๕๐๘ ๕๐๙ ๕๑๐ ๕๑๑ ๕๑๒ ๕๑๓ ๕๑๔ ๕๑๕ ๕๑๖ ๕๑๗ ๕๑๘ ๕๑๙ ๕๒๐ ๕๒๑ ๕๒๒ ๕๒๓ ๕๒๔ ๕๒๕ ๕๒๖ ๕๒๗ ๕๒๘ ๕๒๙ ๕๓๐ ๕๓๑ ๕๓๒ ๕๓๓ ๕๓๔ ๕๓๕ ๕๓๖ ๕๓๗ ๕๓๘ ๕๓๙ ๕๔๐ ๕๔๑ ๕๔๒ ๕๔๓ ๕๔๔ ๕๔๕ ๕๔๖ ๕๔๗ ๕๔๘ ๕๔๙ ๕๕๐ ๕๕๑ ๕๕๒ ๕๕๓ ๕๕๔ ๕๕๕ ๕๕๖ ๕๕๗ ๕๕๘ ๕๕๙ ๕๖๐ ๕๖๑ ๕๖๒ ๕๖๓ ๕๖๔ ๕๖๕ ๕๖๖ ๕๖๗ ๕๖๘ ๕๖๙ ๕๗๐ ๕๗๑ ๕๗๒ ๕๗๓ ๕๗๔ ๕๗๕ ๕๗๖ ๕๗๗ ๕๗๘ ๕๗๙ ๕๘๐ ๕๘๑ ๕๘๒ ๕๘๓ ๕๘๔ ๕๘๕ ๕๘๖ ๕๘๗ ๕๘๘ ๕๘๙ ๕๙๐ ๕๙๑ ๕๙๒ ๕๙๓ ๕๙๔ ๕๙๕ ๕๙๖ ๕๙๗ ๕๙๘ ๕๙๙ ๖๐๐ ๖๐๑ ๖๐๒ ๖๐๓ ๖๐๔ ๖๐๕ ๖๐๖ ๖๐๗ ๖๐๘ ๖๐๙ ๖๑๐ ๖๑๑ ๖๑๒ ๖๑๓ ๖๑๔ ๖๑๕ ๖๑๖ ๖๑๗ ๖๑๘ ๖๑๙ ๖๒๐ ๖๒๑ ๖๒๒ ๖๒๓ ๖๒๔ ๖๒๕ ๖๒๖ ๖๒๗ ๖๒๘ ๖๒๙ ๖๓๐ ๖๓๑ ๖๓๒ ๖๓๓ ๖๓๔ ๖๓๕ ๖๓๖ ๖๓๗ ๖๓๘ ๖๓๙ ๖๔๐ ๖๔๑ ๖๔๒ ๖๔๓ ๖๔๔ ๖๔๕ ๖๔๖ ๖๔๗ ๖๔๘ ๖๔๙ ๖๕๐ ๖๕๑ ๖๕๒ ๖๕๓ ๖๕๔ ๖๕๕ ๖๕๖ ๖๕๗ ๖๕๘ ๖๕๙ ๖๖๐ ๖๖๑ ๖๖๒ ๖๖๓ ๖๖๔ ๖๖๕ ๖๖๖ ๖๖๗ ๖๖๘ ๖๖๙ ๖๗๐ ๖๗๑ ๖๗๒ ๖๗๓ ๖๗๔ ๖๗๕ ๖๗๖ ๖๗๗ ๖๗๘ ๖๗๙ ๖๘๐ ๖๘๑ ๖๘๒ ๖๘๓ ๖๘๔ ๖๘๕ ๖๘๖ ๖๘๗ ๖๘๘ ๖๘๙ ๖๙๐ ๖๙๑ ๖๙๒ ๖๙๓ ๖๙๔ ๖๙๕ ๖๙๖ ๖๙๗ ๖๙๘ ๖๙๙ ๗๐๐ ๗๐๑ ๗๐๒ ๗๐๓ ๗๐๔ ๗๐๕ ๗๐๖ ๗๐๗ ๗๐๘ ๗๐๙ ๗๑๐ ๗๑๑ ๗๑๒ ๗๑๓ ๗๑๔ ๗๑๕ ๗๑๖ ๗๑๗ ๗๑๘ ๗๑๙ ๗๒๐ ๗๒๑ ๗๒๒ ๗๒๓ ๗๒๔ ๗๒๕ ๗๒๖ ๗๒๗ ๗๒๘ ๗๒๙ ๗๓๐ ๗๓๑ ๗๓๒ ๗๓๓ ๗๓๔ ๗๓๕ ๗๓๖ ๗๓๗ ๗๓๘ ๗๓๙ ๗๔๐ ๗๔๑ ๗๔๒ ๗๔๓ ๗๔๔ ๗๔๕ ๗๔๖ ๗๔๗ ๗๔๘ ๗๔๙ ๗๕๐ ๗๕๑ ๗๕๒ ๗๕๓ ๗๕๔ ๗๕๕ ๗๕๖ ๗๕๗ ๗๕๘ ๗๕๙ ๗๖๐ ๗๖๑ ๗๖๒ ๗๖๓ ๗๖๔ ๗๖๕ ๗๖๖ ๗๖๗ ๗๖๘ ๗๖๙ ๗๗๐ ๗๗๑ ๗๗๒ ๗๗๓ ๗๗๔ ๗๗๕ ๗๗๖ ๗๗๗ ๗๗๘ ๗๗๙ ๗๘๐ ๗๘๑ ๗๘๒ ๗๘๓ ๗๘๔ ๗๘๕ ๗๘๖ ๗๘๗ ๗๘๘ ๗๘๙ ๗๙๐ ๗๙๑ ๗๙๒ ๗๙๓ ๗๙๔ ๗๙๕ ๗๙๖ ๗๙๗ ๗๙๘ ๗๙๙ ๘๐๐ ๘๐๑ ๘๐๒ ๘๐๓ ๘๐๔ ๘๐๕ ๘๐๖ ๘๐๗ ๘๐๘ ๘๐๙ ๘๑๐ ๘๑๑ ๘๑๒ ๘๑๓ ๘๑๔ ๘๑๕ ๘๑๖ ๘๑๗ ๘๑๘ ๘๑๙ ๘๒๐ ๘๒๑ ๘๒๒ ๘๒๓ ๘๒๔ ๘๒๕ ๘๒๖ ๘๒๗ ๘๒๘ ๘๒๙ ๘๓๐ ๘๓๑ ๘๓๒ ๘๓๓ ๘๓๔ ๘๓๕ ๘๓๖ ๘๓๗ ๘๓๘ ๘๓๙ ๘๔๐ ๘๔๑ ๘๔๒ ๘๔๓ ๘๔๔ ๘๔๕ ๘๔๖ ๘๔๗ ๘๔๘ ๘๔๙ ๘๕๐ ๘๕๑ ๘๕๒ ๘๕๓ ๘๕๔ ๘๕๕ ๘๕๖ ๘๕๗ ๘๕๘ ๘๕๙ ๘๖๐ ๘๖๑ ๘๖๒ ๘๖๓ ๘๖๔ ๘๖๕ ๘๖๖ ๘๖๗ ๘๖๘ ๘๖๙ ๘๗๐ ๘๗๑ ๘๗๒ ๘๗๓ ๘๗๔ ๘๗๕ ๘๗๖ ๘๗๗ ๘๗๘ ๘๗๙ ๘๘๐ ๘๘๑ ๘๘๒ ๘๘๓ ๘๘๔ ๘๘๕ ๘๘๖ ๘๘๗ ๘๘๘ ๘๘๙ ๘๙๐ ๘๙๑ ๘๙๒ ๘๙๓ ๘๙๔ ๘๙๕ ๘๙๖ ๘๙๗ ๘๙๘ ๘๙๙ ๙๐๐ ๙๐๑ ๙๐๒ ๙๐๓ ๙๐๔ ๙๐๕ ๙๐๖ ๙๐๗ ๙๐๘ ๙๐๙ ๙๑๐ ๙๑๑ ๙๑๒ ๙๑๓ ๙๑๔ ๙๑๕ ๙๑๖ ๙๑๗ ๙๑๘ ๙๑๙ ๙๒๐ ๙๒๑ ๙๒๒ ๙๒๓ ๙๒๔ ๙๒๕ ๙๒๖ ๙๒๗ ๙๒๘ ๙๒๙ ๙๓๐ ๙๓๑ ๙๓๒ ๙๓๓ ๙๓๔ ๙๓๕ ๙๓๖ ๙๓๗ ๙๓๘ ๙๓๙ ๙๔๐ ๙๔๑ ๙๔๒ ๙๔๓ ๙๔๔ ๙๔๕ ๙๔๖ ๙๔๗ ๙๔๘ ๙๔๙ ๙๕๐ ๙๕๑ ๙๕๒ ๙๕๓ ๙๕๔ ๙๕๕ ๙๕๖ ๙๕๗ ๙๕๘ ๙๕๙ ๙๖๐ ๙๖๑ ๙๖๒ ๙๖๓ ๙๖๔ ๙๖๕ ๙๖๖ ๙๖๗ ๙๖๘ ๙๖๙ ๙๗๐ ๙๗๑ ๙๗๒ ๙๗๓ ๙๗๔ ๙๗๕ ๙๗๖ ๙๗๗ ๙๗๘ ๙๗๙ ๙๘๐ ๙๘๑ ๙๘๒ ๙๘๓ ๙๘๔ ๙๘๕ ๙๘๖ ๙๘๗ ๙๘๘ ๙๘๙ ๙๙๐ ๙๙๑ ๙๙๒ ๙๙๓ ๙๙๔ ๙๙๕ ๙๙๖ ๙๙๗ ๙๙๘ ๙๙๙ ๑๐๐๐

ก็เป็นเช่นนั้น เพราะฉะนั้นทรงว่าประชาชนรุ่นหลังจะกล่าวกันว่ามีความผิด ก็เป็นไป
 ไม่ได้ รัฐสภาให้ความไปอย่างนั้นก็เมื่อมีความสงสัยเกิดขึ้นแล้ว อีกประการหนึ่ง ใน
 มาตรา ๘๕ บัญญัติไว้ว่า การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญนั้นต้องมาจากคณะรัฐมน
 ตรีทางหนึ่ง วิธีการแก้ไขรัฐธรรมนูญซึ่งมาจากคณะรัฐมนตรี มิใช่ว่าจะต้องให้
 คณะรัฐมนตรีทั้ง ๒๐ นายเซ็นชื่อเป็นทางว่าถ้าหากมิได้ เพียงแต่นายกเซ็นชื่อไป
 คนเดียวเท่านั้นก็เสนอมาได้ ถ้ามีความทามท่านไต่ถามก็ทราบว่ามาจากคณะรัฐมนตรี
 ทั้งตัวอักษรแล้ว ก็จะต้องเซ็นชื่อทั้ง ๒๔ คน เมื่อเขียนแล้วการที่มาจากบุคคลใด
 บุคคลหนึ่ง หรือมีคนรับรองก็มีความใดเช่นเดียวกัน คือผู้รับรองก็ควรระนยเป็น
 จำนวน ๑ ใน ๔ ของผู้เสนอด้วยเช่นเดียวกัน หวังว่าสภานี้คงระพิจราณาด้วยดี.

ประธานรัฐสภา: โดยที่เรื่องนี้เป็นเรื่องซึ่งว่าสภาได้วินิจฉัยในเรื่องเดียวกัน
 ข้าพเจ้าจึงได้เสนอขึ้นมา ก็ปรากฏว่ามีปัญหาไต่ถามยังช่นมาก ในที่นี้ถ้อยการให้สภา
 พิจารณาเสียให้เด็ดขาดไปว่ามติเช่นเดียวกัน ในเรื่องเดียวกัน เรื่องแก้ไขรัฐธรรมนูญ
 เฉพาะปัญหาผู้เสนอด้วยผู้รับรอง ปัญหาเดียวกันเหมือนกัน ที่เคยกรวาก่อนก็มีความ
 ก็อย่างเดียวกันไม่มีผิดเลย เช่นมติซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้เคยปฏิบัติมานานให้ใช้
 เป็นหลักในรัฐสภาหรือไม่ ขอให้พวกท่านในมั้งนี้ คือว่าความในรัฐธรรมนูญแก้ไข
 อย่างไรนั้นโปรดอย่าพ้อคลง พุดขึ้นกรณเดียวกันปัญหาเรื่องเดียวกันทั้งผู้เสนอและผู้
 รับรอง เดียงกันในข้อนี้ทั้งนั้น เอาคุณทองอินทร์ ๆ เจ้าของร่างแก้ไข

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม: ใน
 การที่เราอภิปรายเรื่องในข้างที่ระเข้าใจขอความคลาดเคลื่อนเป็นอันมาก ซึ่งเราได้ถก
 เดียงกันมาเป็นเวลาช้านาน ความจริงเมื่อเรื่องนี้ได้เกิดขึ้นในเอียงกันนั้น ท่านสมาชิก
 ผู้มีเกียรติทั้งหลายก็กระได้รับทราบแล้วว่า ได้เป็นมาอย่างไร ความจริงผู้ที่คัดค้าน
 ญัตตินั้นมีความมุ่งหมายไปในทำนองว่าได้มีระเขียบประเพณีปฏิบัติกันมาแล้ว เราที่จะ
 ดิอะระเขียบเช่นนั้นปฏิบัติต่อไป แต่ทางผู้เสนอญัตตินั้นขึ้นมาไม่ได้ดิอะระเขียบประเพณี
 นั้น แต่ดิอะรัฐธรรมนูญที่เราใช้อยู่ในขณะนี้ เพราะฉะนั้นข้อความจึงได้แตกต่างกัน
 กันได้ชัดเจนแล้ว เราวิชชิต์เท็จจริงอันหนึ่งว่า รัฐธรรมนูญฉบับนี้กับรัฐธรรมนูญฉบับ
 ยกเลิกไปแล้วนั้นเป็นคนละฉบับ รัฐธรรมนูญฉบับที่ยกเลิกไปนั้นเราได้มีการแก้ไขเพิ่ม
 เติมรัฐธรรมนูญถึง ๔ ครั้ง ครั้งหนึ่งว่าด้วยข้อประเทค อีกครั้งหนึ่งก็ยกเฉพาะกาล

อีกครึ่งหนึ่ง ว่าด้วยการให้อำนาจออกพระราชบัญญัติต่ออายุสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 อีกครึ่งหนึ่ง ก็คือการเปลี่ยนแปลงแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับที่แก้ไข โดยเฉพาะรัฐ-
 ธรรมนูญฉบับนี้ ได้มีการแก้ไขครั้งแล้วครั้งเดียว ข้าพเจ้าใคร่จะให้ท่านผู้มิได้เคยทรา
 ทงหลายได้มีทราบทั่ว รัฐธรรมนูญครั้งที่ขุนบุรีสารภีทศกิติไค์เสนอแก้ไขเพิ่มเติมใน
 ครั้งแรกนั้น ข้าพเจ้าได้ศึกษากันไว้แล้วว่าไม่ถูกต้องทั้งตามรัฐธรรมนูญ แต่เหตุการณ์
 ขณะนั้นท่านก็ยอมรับแล้วว่าฐานะของสภาผู้แทนราษฎรขณะนั้นเป็นประการใด เมื่อ
 ข้าพเจ้าได้ให้ข้อคิดว่าการปฏิรูปการแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นการถูกต้องทั้งตามรัฐองม
 ธรรมนูญเช่นนี้แล้ว ข้าพเจ้าก็เห็นว่าการที่จะให้ลงมติในขณะนั้นก็จะเห็นทางให้เสียเวลา
 เพราะอย่างไรก็ตามข้าพเจ้าคิดว่าหน้าที่ของข้าพเจ้าก็ได้ ทักท้วงไปนั้นคงไม่อาจระผ่านไ
 ได้ เมื่อได้ยอมรับงานในญัตตินั้น ข้าพเจ้าจึงฝากให้บรรดานักนิติศาสตร์ทั้งหลายได้วิ
 ษณ์ในอนาคต บัดนี้ถึงเวลาแห่งนักนิติศาสตร์ทั้งหลายที่ชุมนุมในที่ประชุมวิญญูว่า
 ข้าพเจ้าฝากใน พ.ศ. ๒๔๙๓ นั้นได้ดังแล้ว รัฐธรรมนูญฉบับเดิมที่ท่านอำนาจให้
 ระบุเห็นได้ชัดแจ้งว่า เรามีการแก้ไขรัฐธรรมนูญนี้เฉพาะกรณีเดียว แต่ในเรื่องญัตติ
 เบิกอภิปรายทั่วไปมิได้มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่มีบัญญัติไว้ในข้อบังคับ เพราะฉะนั้น
 ข้อความแตกต่างระหว่างรัฐธรรมนูญฉบับก่อนนั้นไม่ได้มีความขัดแย้งโดยสายลักษณะ
 อภิปราย เช่นที่เสนออยู่ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ในฉบับแรกนั้นไม่มีข้อความบัญญัติ
 ไว้ในเรื่องญัตติเบิกอภิปรายทั่วไป แต่ในฉบับนี้ได้มีข้อความในมาตรา ๓๔ และ ๔๕
 บัญญัติไว้ได้มีข้อความแตกต่างกันอยู่ ซึ่งความจริงในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นกรรมาธิการ
 ร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่ให้อยู่ในปัจจุบันก็ตาม เราก็มิได้ระแวงสงสัยในข้อนี้ คือไม่ได้มี
 การตกลงกันในเรื่องเห็นชอบว่าเป็นประการใด ซึ่งท่านสมาชิกทั้งหลายคงควรทูลใน
 รายงานการประชุม เช่นนั้นเราถือว่าเราคงมาจากรัฐธรรมนูญฉบับเดิม ไม่มีปัญหาแตก
 ต่างกันว่าผู้เสนอหรือผู้รับรองเป็นคนที่มาจากคนเดียวกันหรือไม่ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
 จึงยังยืนยันอยู่ว่าความประสงค์ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีความประสงค์จะแยกความรับผิดชอบ
 ชอบ มาตรา ๓๔ และ ๔๕ อีกต่างหาก หากในลักษณะเราจะเห็นชัดแจ้งว่าข้อ
 บังคับการประชุมปรึกษา ความรับผิดชอบของผู้เสนออีกต่างหากจากกัน จะเห็นได้ว่า
 บรรดาผู้เสนอขอมีสิทธิที่ระส่ำระสายอภิปรายของคน ในเวลาก่อนลงมติภายหลังลงมติ
 ก็ได้ แต่ไม่ได้มีบัญญัติไว้ในเรื่องนี้ ผู้รับรองถ้าไม่ได้มอบหมายให้ชัดแจ้งในชั้น

กรมราชการก็ไม่สามารถจะอธิบายญัตติของตนได้ มีความหมายแตกต่างกันอยู่แล้ว ซึ่งรัฐธรรมนุญฉบับที่เขียนนั้นก็มีข้อความชัดแจ้งคงที่สมาชิกหลายท่านก็ได้อธิบายแล้ว ซึ่งข้าพเจ้าไม่จำเป็นต้องชี้แจงอธิบายซ้ำ ๆ ซาก ๆ อีกครั้งหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าขอเรียนไว้ว่า ในการที่จะให้อธิบายถึงเนื้อหาของกฎหมายนั้นจะเป็นการทำให้เสียเวลาหรือไม่ ที่ข้าพเจ้าขอว่าไม่เป็นการเสียเวลา คือเวลาที่เหลือไปจนกว่าจะเอาทำประโยชน์อะไรไม่ได้ เราดูมาหาความรู้อีกว่าทรงถลันข้าน เวลาเรามีลมไป เพราะว่าอย่างไรก็ตาม เราก็ต้องกลับไปบ้าน แต่แทนที่จะกลับไปบ้าน เรามาเถียงหาความรู้จะดีกว่า

อีกประการหนึ่ง ท่านสมาชิกจะแวงว่าการที่จะมีผู้เสนอญัตติมาขึ้นการถาวรอย่างที่ท่านผู้แทนนครสวรรค์กล่าวนั้น ขอนไม่เห็นปัญหาเพราะว่าถ้าญัตตินั้นไม่เปลี่ยน อรรถะมาอีกทีหนึ่งก็ได้ ถึงแม้ว่าท่านได้ผ่านไปในตอนนั้นได้ เราไม่ได้เห็นหัวข้อญัตติหรือคดีที่ข้อประการใด ในบรรดาพวกข้าพเจ้านักได้มีมติอยู่แล้วว่าญัตติของท่านนั้น ฝ่ายข้าพเจ้าไม่สามารถที่จะสนับสนุนได้ และขอให้ชัดแจ้งแก่ผู้คนที่ด้วย ซึ่งอย่างไรก็ตามญัตติของท่านนั้นผ่านไปไม่ได้หรอก แต่ที่เราได้เถียงกันไม่ได้มุ่งหมายถึงกันว่าจะเห็นเรื่องที่จะให้ญัตตินั้นไม่ได้เข้ามาสู่การอภิปรายอีกทำไม แต่เราเถียงกันในเรื่องหลักวิชา ส่วนที่ท่านจะเอาอย่างไรข้าพเจ้าขอแล้วที่ท่านผ่านไม่ได้ รัฐธรรมนุญ เพราะข้าพเจ้าคนหนึ่งไม่สนับสนุน เพราะฉะนั้นปัญหาจะถาวรหรือไม่ถาวรเอาไว้ที่หลัง แล้วญัตติของท่านเองจะตกไป ท่านก็เสนอมาใหม่ได้ เปลี่ยนผู้รับรองและผู้เสนอเสียก็มาพอกันได้วันยังค่ำกันขังรุ่ง และเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญพอกันเล็ก ๆ น้อย ๆ ะว่าไรสาระเสียเวลานั้นดีกว่าช่วยรวบรวมฎีกาเลือกทั้งท่านขึ้นมา มาให้คิดกันหาความรู้ ไม่ใช่มาพุกกันเล็ก ๆ น้อย ๆ แล้วไปสนุกเฮฮาที่สโมสรกีฬาไม่ เพราะฉะนั้นที่สมาชิกเสนอญัตติมาทางสภาจะต้องมีความ แต่มีความจะอย่างไรก็ชอบที่จะทำไว้ แต่ข้าพเจ้าคิดว่าให้อธิบายมาพอสมควรแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าท่านประธาน จะเสนอให้ลงมติก็จะเป็นการถูกต้อง

ประธานรัฐสภา: ข้าพเจ้าคิดว่าลงมติดังนี้เสียดีกว่าเหมือนกัน
 พ.ต.ท. พันธุ์ นิลวัฒน์วานนท์ (สุราษฎร์ธานี): ที่จริงก็ยกท่านประธาน
 ระดมลงมติเพื่อสงวนเวลา แต่ข้าพเจ้าได้ฟังคำพูดของสมาชิก คือสวัสดิ์ คำประกอบ

ทำให้ข้าพเจ้าเลื่อมใสเหลือเกินว่าที่ประธานฯ ทำมาถูกต้อง และที่รัฐสภาท่านนั้นมาแล้ว ก็ถูกต้องเหมือนกัน ในมาตรา ๓๔ ที่มีสมาชิกคนหนึ่งลุกขึ้นมาถามว่า ถ้าเราระกอบอภิปรายทั่วไปหรือมติไม่ไว้วางใจแล้ว ฝ่ายสมาชิกเสนอแล้วก็มีผู้รับรองมา ๒๔ นาย จึงระดมเป็นญัตติ อย่างนี้ถ้าหากว่ารัฐธรรมนุญมาตรา ๔๐ อะไรที่ว่า ข้าพเจ้าจำไม่ได้ มาตรา ๔๓ หรือ ๕๕ ที่กำลังเถียงกันนั้น ถ้าหากว่ารัฐธรรมนุญมาตรา นั้น ต้องการให้เป็นอย่างที่ว่าต้องปฏิบัติอย่างนั้นซี เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเจตจำนงก็คือว่า ก็อพยพตรง ๆ ว่า รัฐธรรมนุญที่เขียนมาจะต้องติดกรมวิชาการ แต่สมาชิกทราบว่าท่านเป็นกรมวิชาการไม่เถียงในชั้นกรมวิชาการ ก็ว่ามันคลอนแคลน คือจะต้องเสนอชื่อหนึ่งในสี่ ผู้เสนอทั้งหมดก็ได้ แล้วผู้เสนอหนึ่ง ผู้รับรองมาหนึ่งในสี่ได้ ถ้าอย่างนั้นไม่มีปัญหาอะไรเถียงกัน ระดมทีเดียวอย่างง่าย ๆ เสนอมา ๒๔ คน มีคนรับรองหรือไม่ไม่ทราบ รัฐธรรมนุญไม่ได้บอกไว้ ถ้าเราเอาข้อบังคับของสภาว่าญัตติใด ๆ จะต้อง มีผู้รับรอง ๑ ใน ๔ ก็มากพออยู่แล้ว เช่นนี้ข้าพเจ้าก็คิดว่าผิดวิสัย ก็ว่าการกรมวิชาการ ได้พิจารณาเรียบร้อยแล้วคงไม่ไปยุ่งแน่นอน ชักจกรที่กระทำไป ๒ วิธี วิธี ๑ เสนอเท่าไรก็ตาม แต่ว่าเมื่อรวมแล้วจำนวนคงไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๔ ประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง เสนอชื่อมาทั้งหมดก็เป็นผู้เสนอญัตตินั้นโดยไม่ได้ต้องมีผู้รับรองก็ได้ ไม่ต้องพูดว่า มาตรา ๓๔ ก็มีญัตติพิเศษ มาตรา ๔๕ ก็มีญัตติพิเศษ เราเราอะไรกันนักหนาเอาความบรรทัดฐานที่เคยทำดีกว่า ข้าพเจ้าขอสนับสนุนท่านประธานรัฐสภาด้วยคนหนึ่ง

นายเทียม ฤ สงขลา (ราชบุรี) : เมื่อกระนั้นก็ว่าปัญหาเสร็จลงแล้ว โดยท่านประธานฯ ยืนยันระงงมติ แต่แล้วก็ปล่อยให้สมาชิกอภิปรายกันไปอีก ข้าพเจ้านั่งฟังมานานด้วยเหตุผลและด้วยความศรัทธาในพันพิพาวรรณรอมคอบ ฟังท่านสมาชิกผู้มิเถียงก็อภิปราย ๒ ข้อนี้ ข้าพเจ้าจึงจะลุกขึ้นมาพูด ไม่ใช่ว่าความที่ท่านสมาชิกผู้อภิปรายไปเมื่อกระนั้นอ้างว่าควรจะตั้งถ้อยบรรทัดฐานเท่าที่มันเคยมีมาแต่ก่อน นั้นเป็นบรรทัดฐานสำหรับยกปฏิบัติที่รัฐสภาใหม่นี้ต่อไป ข้าพเจ้าในฐานะที่เป็นสมาชิกของรัฐสภาคนหนึ่งเห็นว่าควรที่จะระงับญัตติเป็นการไม่ชอบ เพราะเราเห็นได้ว่าคำพิพากษาชั้นฎีกาก็ยังมีผลกระทบต่อกัน แต่ในขณะเดียวกันการที่ความในกฎหมายหรือการตีความในรัฐธรรมนุญ ย่อมมีการตีความตามเจตนารมณ์ของผู้ที่ตีความ โดยเฉพาะรัฐธรรมนุญฉบับก่อนเท่าที่ท่านสมาชิกผู้เถียงหลายได้อภิปรายเป็นอันมาก ก็บอก

ว่าเป็นคนละขั้วก็มีสารสำคัญติดกัน ลงมกติดกัน โดยเฉพาะรัฐธรรมนุญฉบับเกิมนั้นเรามีแต่เพียงสภาเดียว แม้จะมีสมาชิก ๒ ประเภทก็มีสภาเดียว แต่รัฐธรรมนุญฉบับเรามีเป็น ๒ ประเภท คือพฤกษสภา และสภาผู้แทน ซึ่งเราเรียกว่าเป็นรัฐสภา และนอกจากนั้นแล้วรัฐสภาที่ถกเถียงกันคือ มาตรา ๘๕ ซึ่งท่านสมาชิกผู้เสนอมาเพื่อต้องการให้รัฐสภาขึ้นความนั้น ถ้าระกิดเคิน ๆ แล้วคล้าย ๆ ไม่มีสาร แต่ข้าพเจ้ามีความเห็นพ้องกับสมาชิกผู้เห็นว่าสารว่าเป็นเรื่องที่มีสาร อันควรตกลงเพียงให้แก้ขาดลงไปเป็นอย่างดี เพราะฉะนั้นแล้วฉันปล่อยให้ท่านผ่านไปทำเป็นระกิดตกลงกันเรื่อย ๆ อีก ที่ข้าพเจ้าเห็นว่ามิใช่สาร ก็เพราะเหตุว่ารัฐธรรมนุญเป็นกฎหมายสูงสุดของชาติ ซึ่งไม่ควรระกิดข้อยุทธาต่าง ๆ ไว้ให้ถกเถียงต่อไป ในโอกาสหลังเมื่อระกิดความเสียใจหรือ พกง่าย ๆ ว่าเมื่อสภามีทางที่จะมีความตามมาตรา ๘๕ ให้ชัดเจนชัดก็ควรกระทำ ไม่มีทางที่จะระกิดความไปก็ได้หรือมีทางที่รัฐสภาจะถืออำนาจตามมาตรา ๘๕ ของรัฐธรรมนุญที่ความเสียในขั้วกันก็ได้ก็เป็นสิ่งที่ควรกระทำ ควรถือว่าเอาตัวแยกขั้วแยกเข้ามาทำความ อีกประการหนึ่ง ข้าพเจ้าเห็นว่าที่ท่านสมาชิกเสนอว่า การเสนอญัตติในการแก้ไขรัฐธรรมนุญเป็นการเสนอญัตติตามมาตรา ๘๕ นั้น ข้าพเจ้าก็มีความเห็นรับรองและยกย่องและผลที่ข้าพเจ้านิ่งฟังและพิจารณาแล้วว่าเป็นอย่างนั้นจริง ๆ ว่าเป็นการเสนอญัตติเพราะมาตรา ๘๕ ที่ใช้คำว่าต้องมาจากสมาชิกหนึ่งในสี่ ถ้าคิดความข้อเท็จจริงไม่ใช่ตามกฎหมายว่าคำว่า มาจาก นั้นคงหมายความว่าต้องมาจากผู้ที่เป็นตัวการ ไม่ใช่มาจากเจตนารมณ์จึงได้เสนอมานมา ถ้าเราใช้คำว่า ขั้ว รัฐธรรมนุญ ญัตติในการแก้ไขเป็นของใคร ถ้าคิดตามญัตตินั้นแล้วก็จะเห็นว่ามาจากคณะหลวงซึ่งคณะนั้นก็ เป็นของคณะหลวงคนเดียวไม่ใช่ของคนที่ทั้งหมด ถ้าเราถามอีกทีว่าสมาชิกที่รับรองนั้นมีฐานะอย่างไร ข้าพเจ้าก็ฮ่าระกิดข้อยู่ได้ มีฐานะเป็นแต่เพียงรับรองให้ญัตติขึ้นเข้ามาสู่ที่ประชุมรัฐสภาเพื่อให้มีการตีความกัน ข้าพเจ้าเห็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นการที่สมาชิกทั้งหลายอภิปรายมานั้นจึงเป็นการถูกต้องที่ระกิดต้องให้มีการตีความกันเสียในที่นี้ ให้เป็นการแก้ขาดไป ข้าพเจ้าจึงขอรับรองแก่สภาว่าควรแล้วที่จะให้สภาของชาติในขณะ ซึ่งสภามีสภาผู้แทนราษฎร ในครั้งก่อนนั้นได้ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนุญมาตรา ๘๕ นี้ตีความกันเสียในที่นี้เถิด

รัฐธรรมนูมาตรา ๘๕ นั้น ผู้เสนอขอแก้ไขของหนึ่งในสี่หรือไม่ต้องเสนอทั้งหมดหรือไม่ หรือว่ามีผู้เสนอคนหนึ่งและผู้รับรองทั้งหมดก็ได้ มีอยู่ ๒ ประเด็น

หม่อมราชวงศ์ ก๊กฤทธิ์ ปราโมช (พระนคร) : ท่านประธานฯ อารยะทั้งอย่างนี้ คือ ว่าถ้าผู้ใดเห็นว่าคำว่า “มาราก” หมายความว่า ต้องมาจากผู้เสนอทั้งหมดให้ยกมือขึ้น และคำว่า “มาราก” หมายความว่าผู้เสนอและผู้รับรองรวมกันยกมือขึ้น เท่านั้นเกิดความถี่

ประธานรัฐสภา: คำว่า “มาราก” ในรัฐธรรมนูมาตรา ๘๕ นั้น ผู้ใดเห็นว่า คำว่ามารากนั้นจะต้องเป็นผู้เสนอทั้งสิ้น โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๘๖ คน

ประธานรัฐสภา: ผู้ใดเห็นว่า “มาราก” ระบุเป็นผู้เสนอคนเดียวและผู้รับรองอีกรวมอยู่ด้วย โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๕๙ คน

ประธานรัฐสภา: ก่อนที่จะประกาศคะแนนขอแจ้งให้ทราบอย่างนี้ มาตรา ๘๖ แห่งรัฐธรรมนูว่า ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๘๘ รัฐสภาทวงไว้ซึ่งสิทธิเด็ดขาดในการทำความ ซึ่งแห่งรัฐธรรมนูต้องมีเสียงไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งปวง เพราะฉะนั้นกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดต้องมีจำนวน ๑๒๙ คน

นายใหญ่ ศวิตชาติ (นครสวรรค์) : ขอให้ท่านประกาศคะแนน

ประธานรัฐสภา: ผู้ที่เห็นว่าคำว่า “มาราก” ต้องมาจากผู้เสนอทั้งสิ้นมี ๘๖ เสียง ไม่ถึง ๑๒๙ เสียงไม่เป็นผลแล้ว แล้วผู้เห็นอีกฝ่ายหนึ่ง ๕๙ เสียง

หลวงอรอดพรพิศาล (ตราด) : ไม่ได้ยินท่านผู้เป็นประธาน

ประธานรัฐสภา: ผ่านไปแล้ว

นายทิม ภูมิพัฒน์ (ขอนแก่น) : ผ่านไปแล้วจะทำอะไร เรื่องมติทางขั้นแล้วของ कुछหลวงองค์ฯ จะเข้ามาก็ไม่ได้ เพราะฉะนั้น อย่งไรก็ตาม เมื่อยุติทางขั้นแล้วใช้ไม่ได้ และของ कुछหลวงองค์ฯ แพ้ก็ใช้ไม่ได้ ก็ต้องเลิกประชุมไปหมดเท่านั้น

นายฉันทิ จันทขุม (ร้อยเอ็ด) : เมื่อก่อนท่านประธานฯ ทักสินอย่างไรสมาชิกไม่ทวาย แล้วผ่านไปยังอย่างไรไม่ทวาย สมาชิกไม่ได้ยินผลของการประกาศลงคะแนน

เป็นอย่างไร และการชี้แจงเป็นอย่างไรก็ไม่ทราบ

ประธานรัฐสภา : สรุปแล้วไม่มีการตีความกัน เพราะญัตตินั้นลงมติไปแล้ว
ไม่สมชยุรต์

นายกระจ่าง ตูลารักษ์ (ขอนแก่น) : สำหรับบรรยากาศสมาชิก ทั้งการ
ระฟังผลที่โกลงมติไปเมื่อก่อนได้ผลประการใด ขอท่านประธานฯ พุทครั้งไมโครโฟน
สมาชิกข้างหลังไม่ได้ยินเลย ทั้งการทราขว่าผลของการลงคะแนนเมื่อก่อนเป็น
ประการใด

หม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ ปราโมช (พระนคร) : ภัยความเคารพท่านสมาชิก
ทางโน้นมีข้อข้องใจว่า เมื่อก่อนท่านประธานฯ พุทไมโครโฟน ฝากขอให้พชช
อีกที ข้าพเจ้าก็เห็นว่าท่านประธานฯ ควรจะพชชให้ทงไมโครโฟนให้ชชอีกทีว่าอย่าง
นี้คือคะแนนเสียงทั้งสองข้างไม่ถึงตามที่กำหนด ถ้าจะให้ตีความให้สมชยุรต์แล้ว เสียง
ที่ลงมกัแล้วจะต้องเกินกว่า ๘๕ คะแนน ก็จะต้องเป็น ๑๒๘ คะแนน เพราะฉะนั้น
เสียงจึงไม่สมชยุรต์ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอขยค้ประชุม ท่านประธานฯ ว่าอย่างนี้ที่มก
บัญญัติ

(ที่ประชุมปรยมกั)

ร.ท. จารุบุตร เรืองสุวรรณ (ขอนแก่น) : ข้าพเจ้ามีความสงสัยเพราะว่า
ญัตตินั้นเสนอเข้ามาให้ตีความในมาตรา ๘๕ แห่งรัฐธรรมนูญ เกี่ยวกับให้เข้าใจ
อย่างไร ยังไม่ทราบกันว่าจะเอาโดยวิธีเสนออันจะให้รวมทั้งมหคหรืออย่างไร หรือ
จะเอาผู้เสนอคนเดียวกัยังไม่ทราบยังไม่กระจ่างแจ้ง ทั้งนี้ให้ทำอย่างไรหรือว่าจะ
เอาความมกัของคุณหลวงอีก ๑ นั้น สภากัยังไม่ลงมกัเกิดขาดลงไป เพราะฉะนั้น
ข้าพเจ้าจึงมีความสงสัยว่าจะเอาอย่างใดกันแน่ จะเอาข้างไหนกัไม่ได้ทั้งนั้น เพราะ
ค่างกัไม่ถึงกัเหมือนกัน เพราะค่างฝ่ายค่างไม่ถึงกัเหมือนกัน ข้าพเจ้าเห็นว่าใช้
ไม่ได้ทั้งสนคัเป็นเช่นนี้ เพราะว่ต้องการตีความมาตรา ๘๕ นี้ให้ชชแจ้ง มกัค่าง
ไม่ถึง ทางโน้นกัใช้ไม่ได้ ทางนี้กัใช้ไม่ได้เหมือนกัน จะเอาทางไหนนั้นไม่ถูกมกัฉก

ประธานรัฐสภา : เรื่องนี้ไม่มีขัปัญหา ข้าพเจ้าคิดว่าเรายังมีญัตตินี้พิจารณา
กัน เพราะฉะนั้นขอเสนอญัตตินี้ไปพิจารณาวันอื่น เอาญัตติเรื่องค้งตุลาการเสียก่อน

๕๕๑

นายใหญ่ สุวิตชาติ (นครสวรรค์) : มันเสร็จไปแล้วจะตั้งเงื่อนไขทำไม
ไม่ต้องเงื่อนไขหรอกครับ ลงมติแล้ว เสร็จไปแล้ว ไม่รู้ว่าจะเงื่อนไขทำไมอีกแล้ว
ประธานรัฐสภา : ปิดประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๕ นาฬิกา

ไพโรจน์ ชัยนาม
เลขาธิการพรรคสภา

ศรยุทธเสนี
ประธานรัฐสภา

เจริญ บัณฑโร
เลขาธิการสภาผู้แทน